

SKR

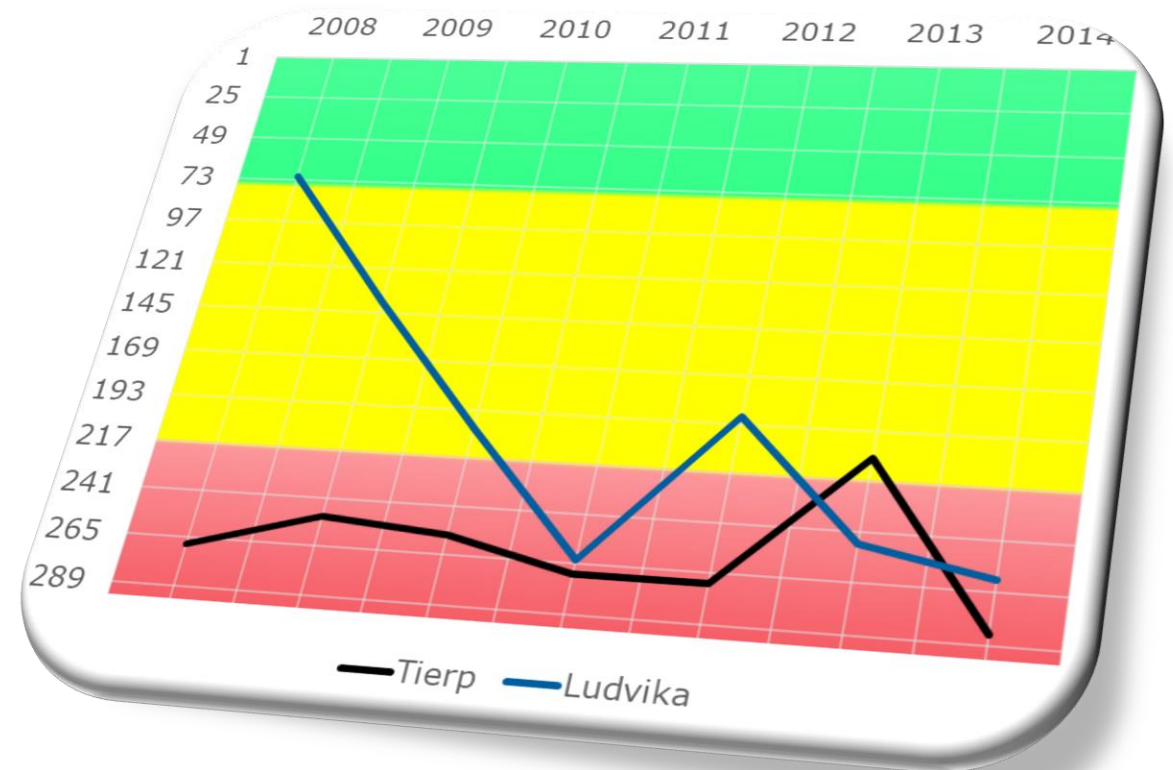
Skolanalys

**Stöd till egna insatser för att
vända skolresultaten**

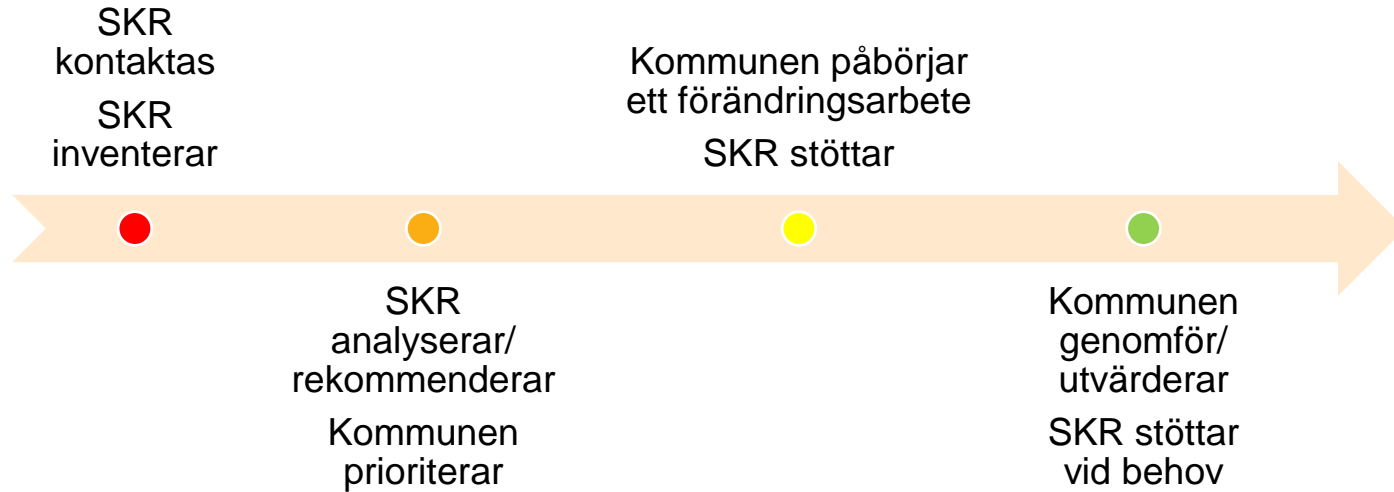
Ånge 2022-06-02

SKR Skolanalys

- Erbjud stöd/hjälp till självhjälp till kommuner med svaga eller vikande resultat över tid i grundskolan
- Analysen görs utifrån kommunens initiativ och beställning
- Modellen är under utveckling, 2022–

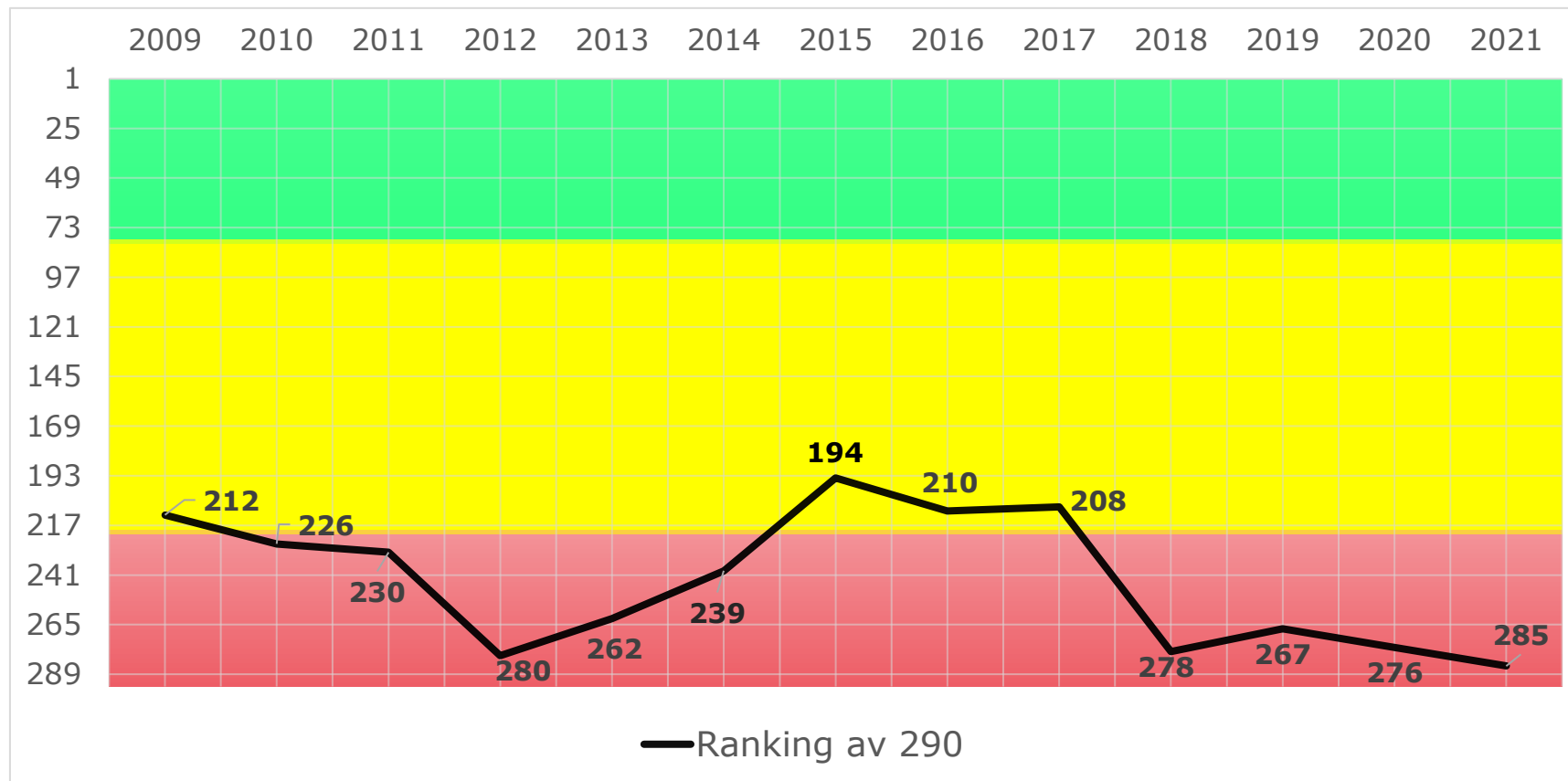

Delarna i SKR Skolanalys

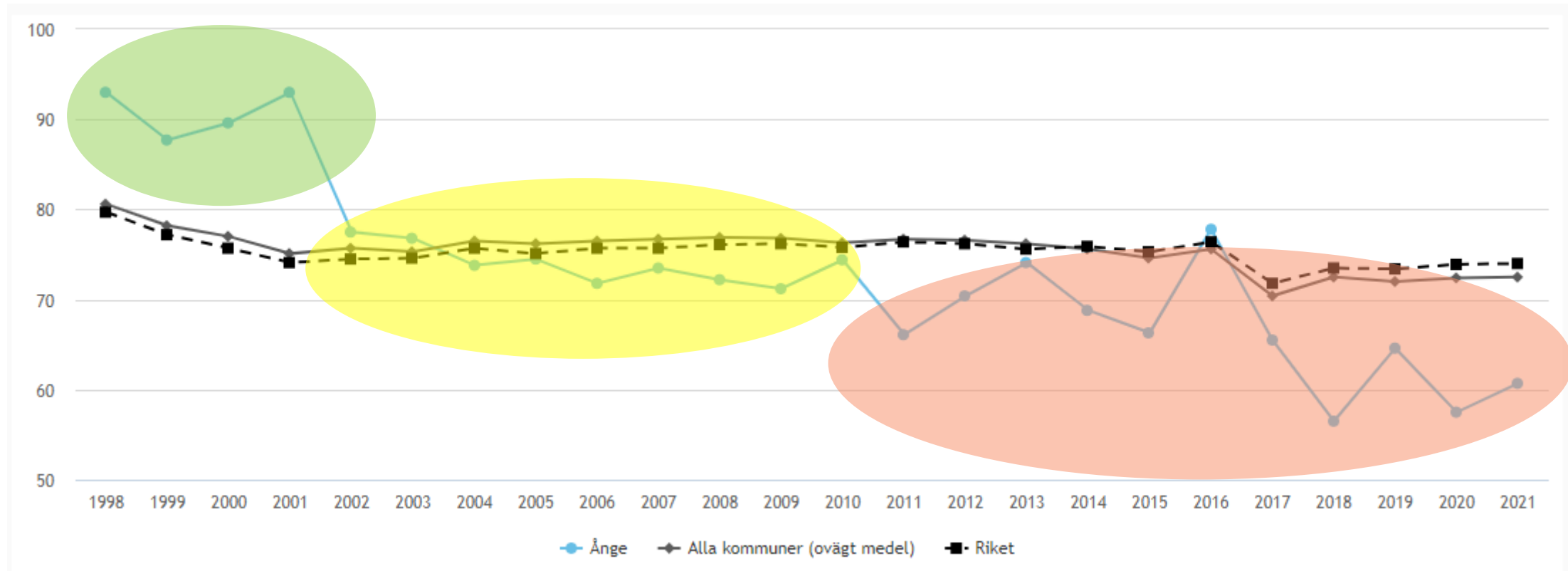

- Kommunen driver processen och äger utvecklingsarbetet
- SKR stöttar i analys, prioritering och fördjupning
- Ansvarig nämnd, förvaltning, rektorer och lärare deltar aktivt. Alla har gemensamt ansvar för resultaten

Sammanvägt resultat årskurs 9, 2009–2021

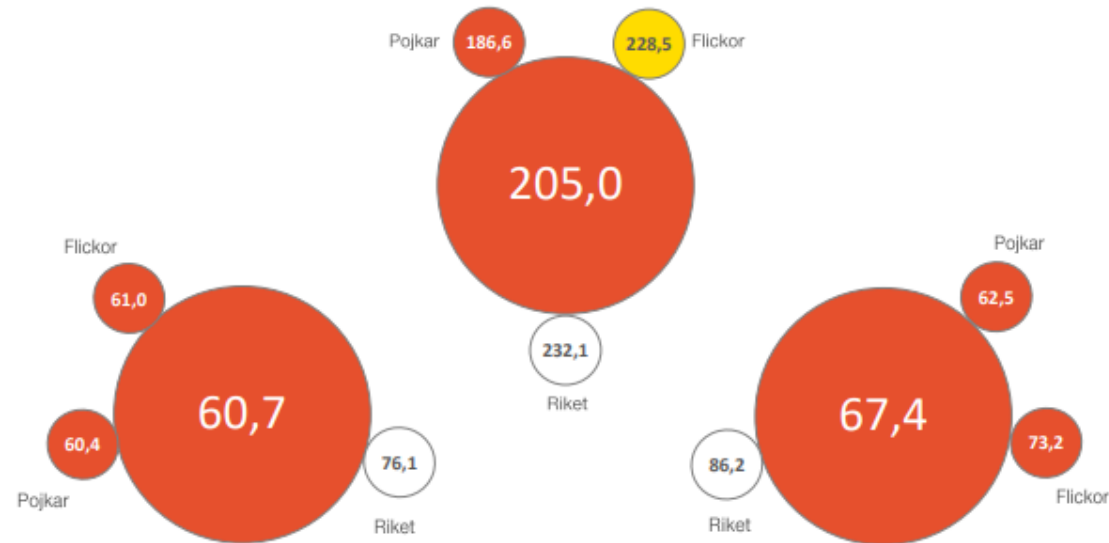

Når kunskapskraven i alla ämnen (%)

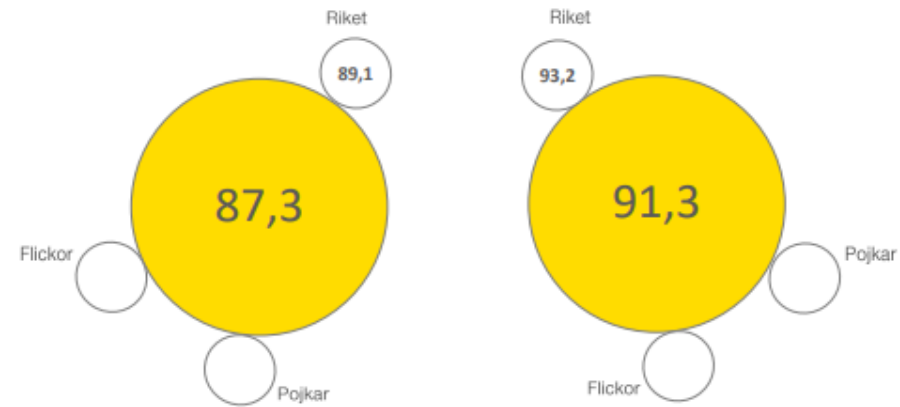
Meritvärde

årskurs 9, genomsnitt 17 ämnen

Uppnådda kunskapskrav
årskurs 9, andel elever (%), alla ämnen

Behörighet till yrkesprogram
årskurs 9, andel elever (%)

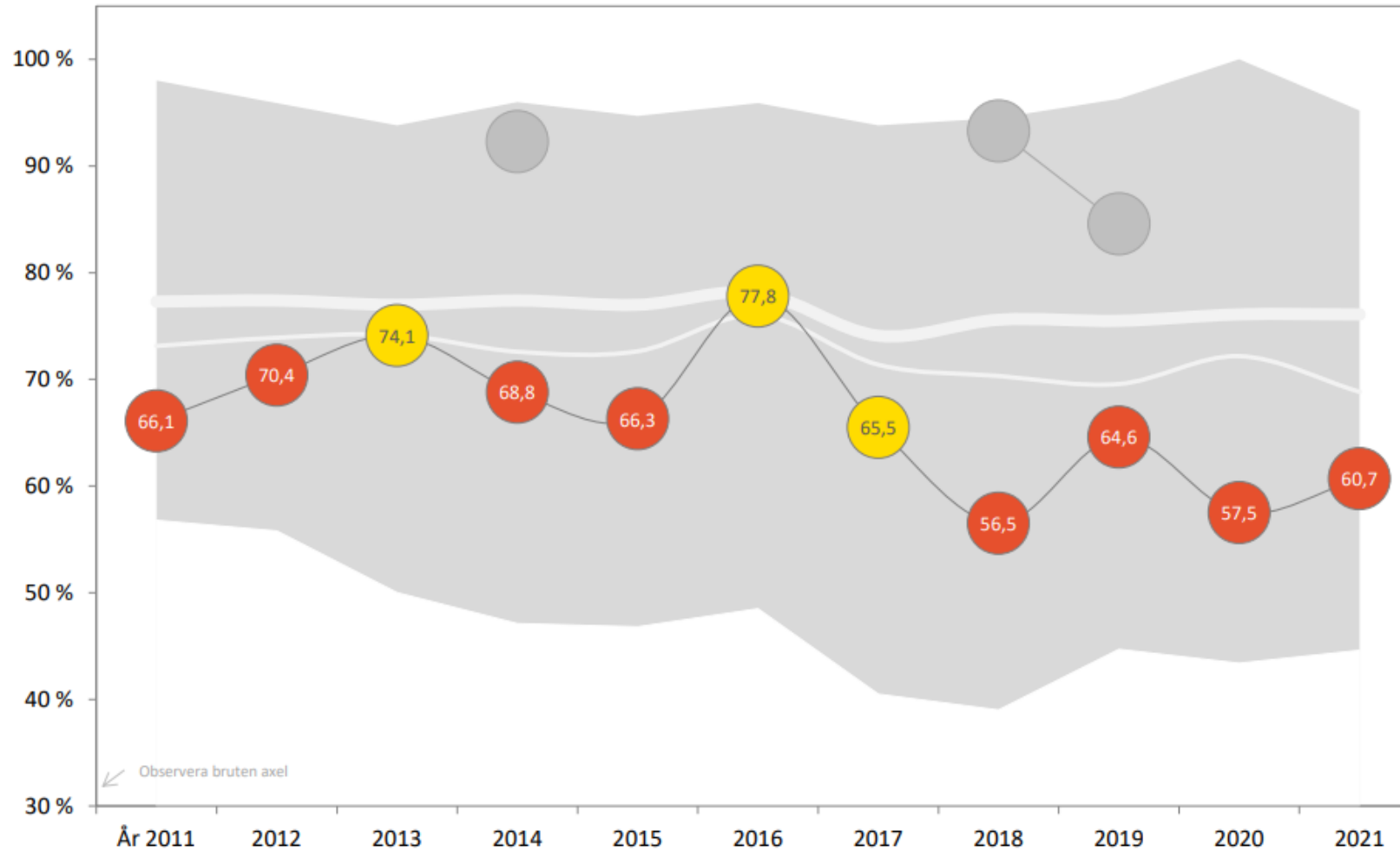
Lägst betyg E i matematik

årskurs 6, andel elever (%)

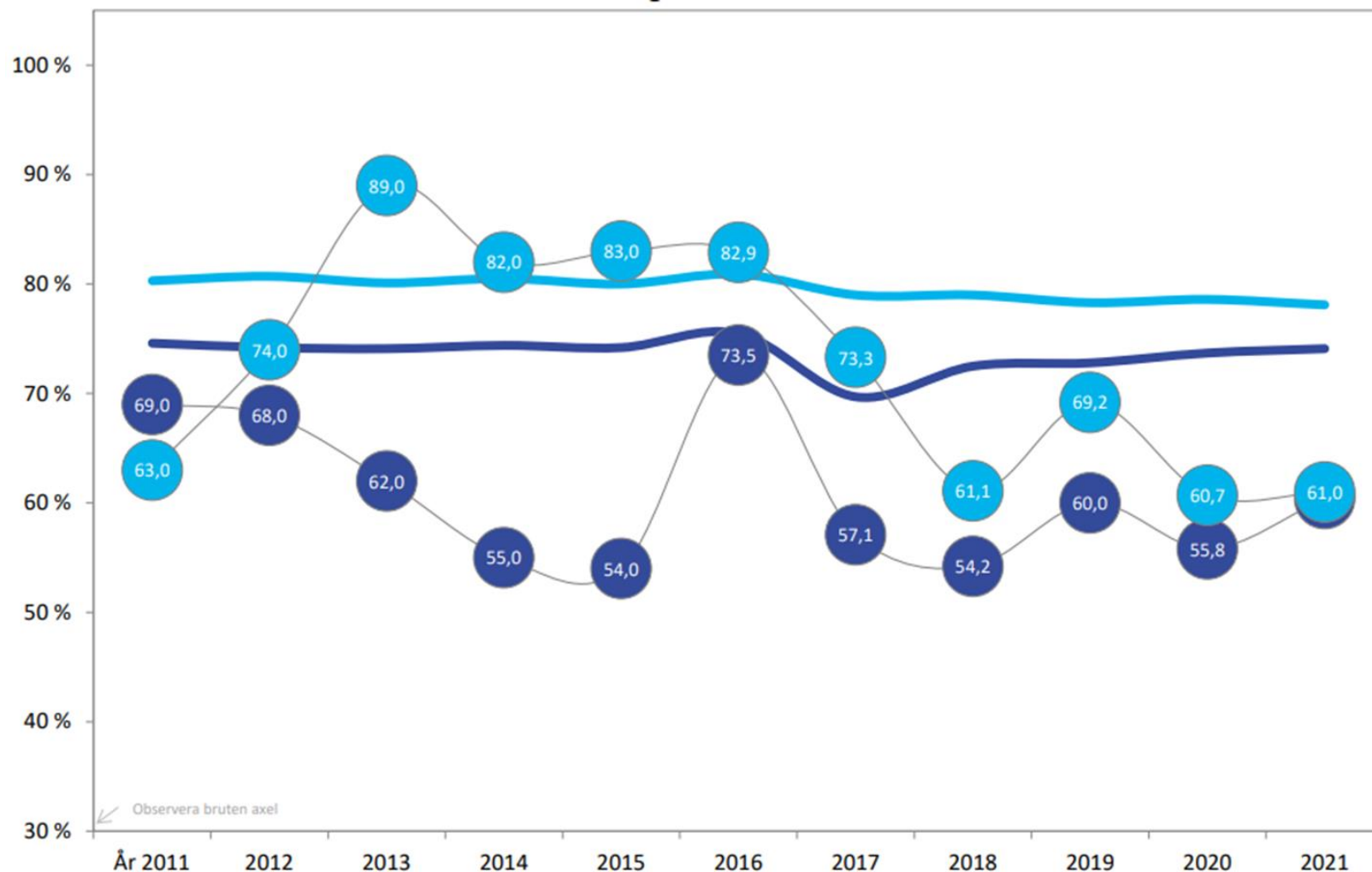
Lägst betyg E i svenska

årskurs 6, andel elever (%)

Når kunskapskraven i alla ämnen (%)

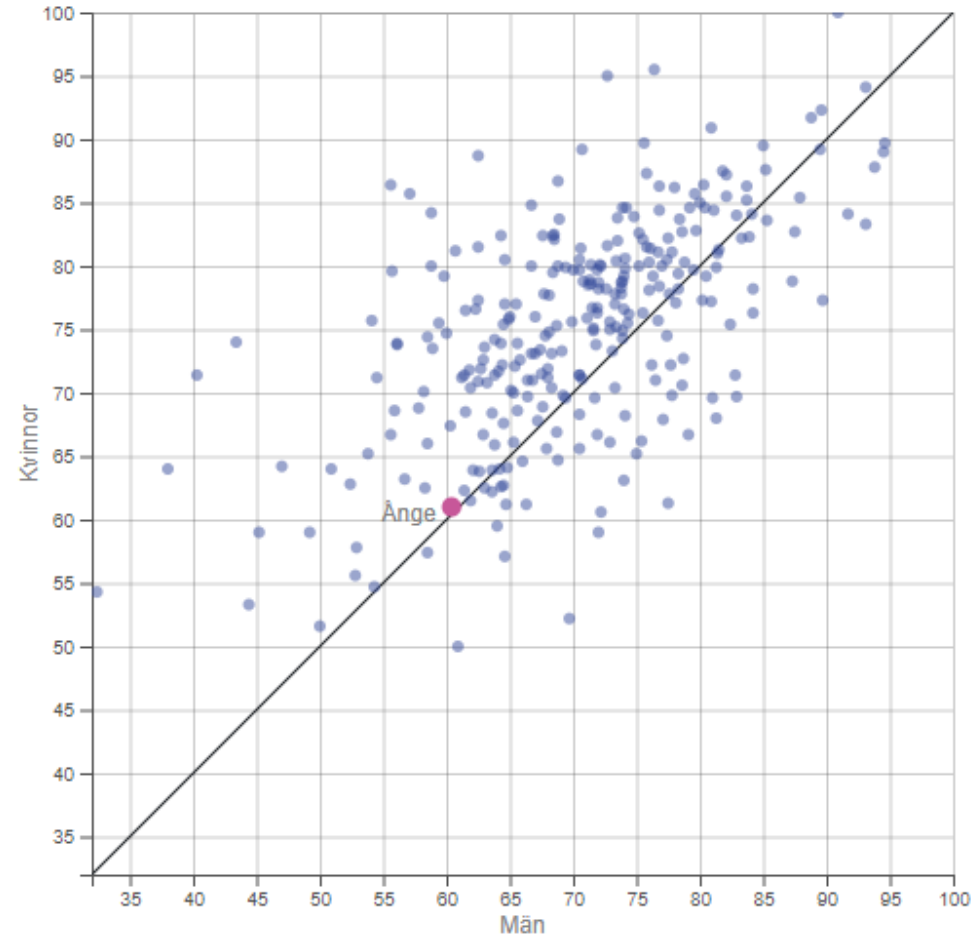

Når kunskapskraven i alla ämnen (%)

Når kunskapskraven i alla ämnen (%)

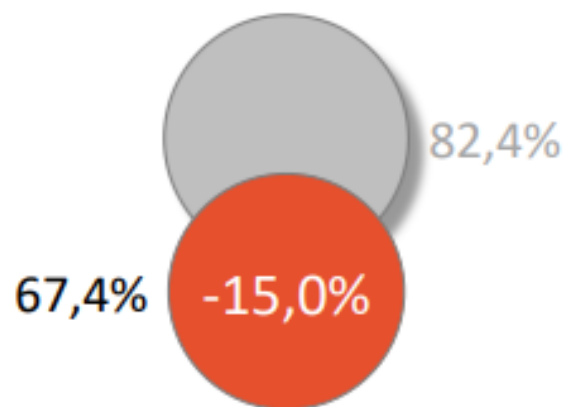
- Likvärdiga skillnader mellan flickor och pojkar studieresultat
- Både flickor och pojkar presterar avsevärt sämre än vad förväntas givet socioekonomiska förutsättningar

Differens faktiska – förväntade resultat

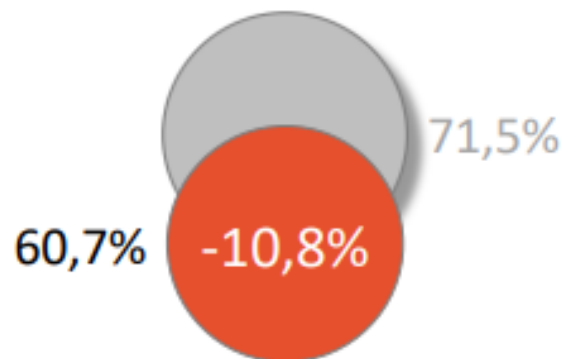
Behörighet till yrkesprogram

årskurs 9, andel elever (%)

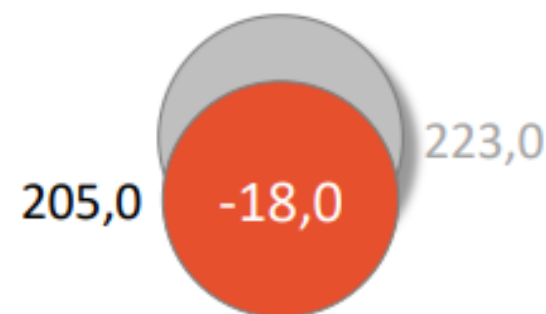
Uppnådda kunskapskrav

årskurs 9, andel elever (%), alla ämnen

Meritvärde

årskurs 9, genomsnitt 17 ämnen

Åtta framgångsfaktorer och analysområden, A-H

God ledning

Väl fungerande kvalitetsarbete

Fungerande relationer

Rätt använd lärarkompetens

Höga förväntningar

Rätt stöd i rätt tid

Gemensam målbild

Effektiv resursanvändning

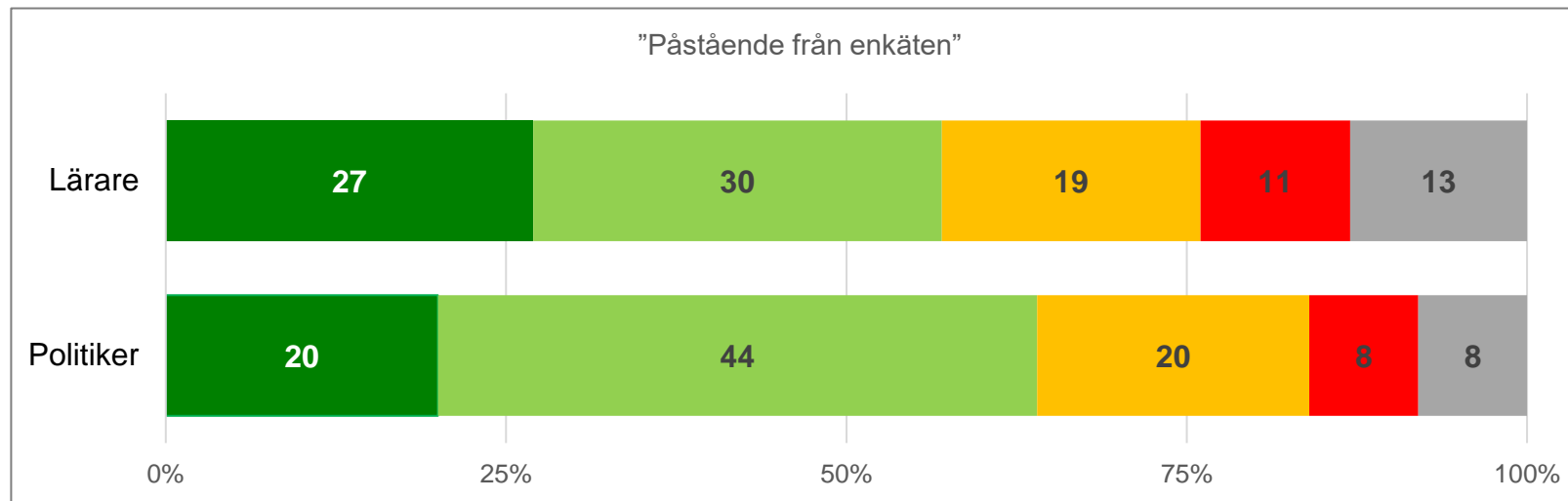
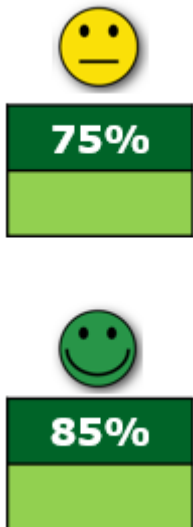

Vår samlade bedömning

Styrkor

Förbättringsområden

Redovisning av enkätsvar

	Stämmer mycket bra		Stämmer ganska dåligt
	Stämmer ganska bra		Stämmer mycket dåligt
	Vet ej		

A. God ledning

- Tydliga beslutsprocesser
- Fungerande ledningsstöd
- Tydlig roll- och ansvarsfördelning

Varje etapp på skolsystemets förbättringsresa kopplas till en viss uppsättning skolreformer

Utvecklings-
tema:

Resultatnivå:

Typiska
utvecklings-
åtgärder:

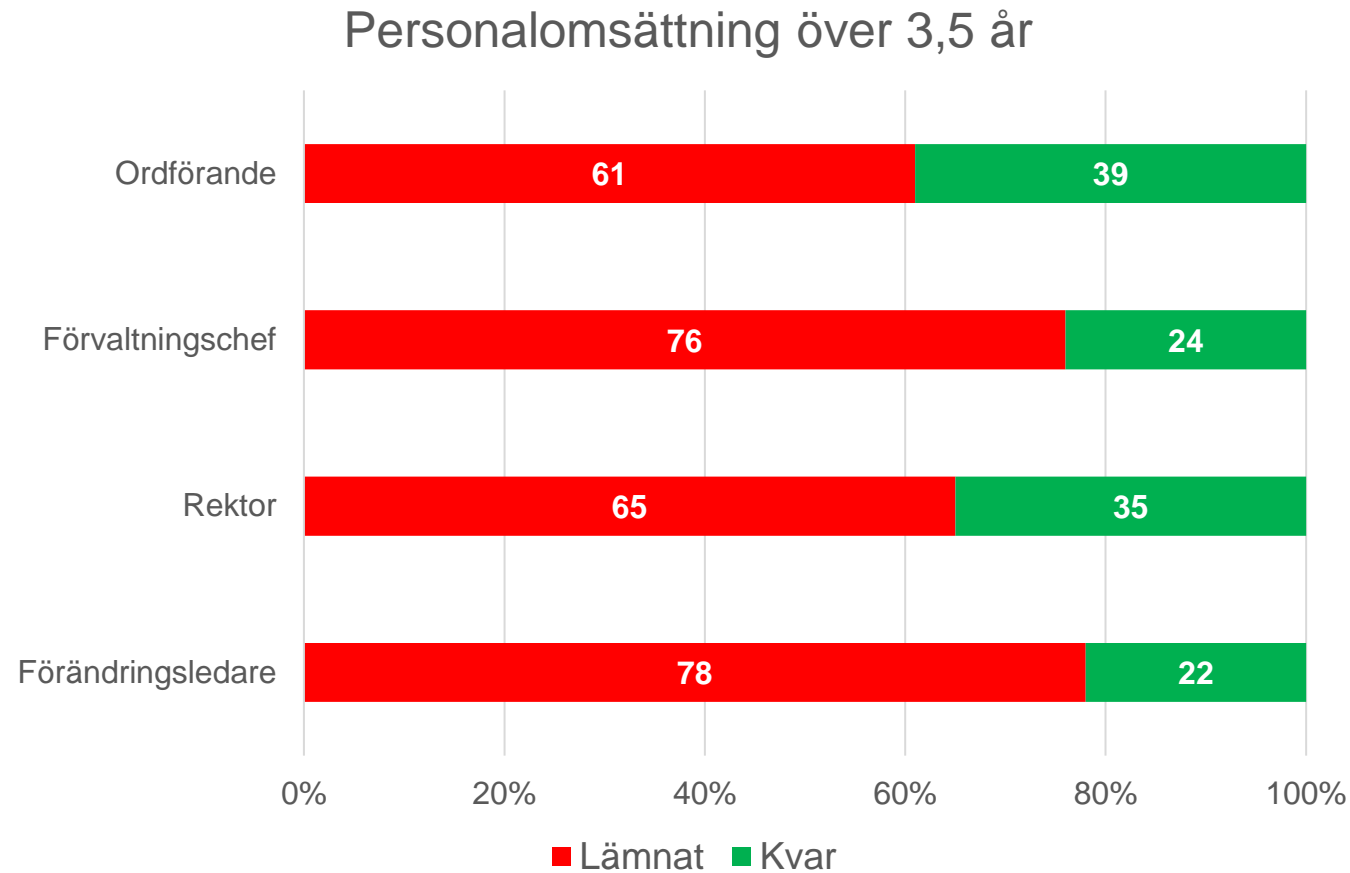
Styrkor

- Beslutsprocesserna är i regel tydliga; beslut förankras i organisationen och det är tydligt vilka beslut som ska tas på ledningsnivå i organisationen
- Beslutsprocesserna sker i huvudsak öppet och det finns i regel samsyn eller acceptans för fattade beslut
- Skolledare ges strukturerat stöd för att bedriva pedagogiskt ledarskap
- Det finns en fungerande rutin för att fånga upp och stötta nya chefer och ledare

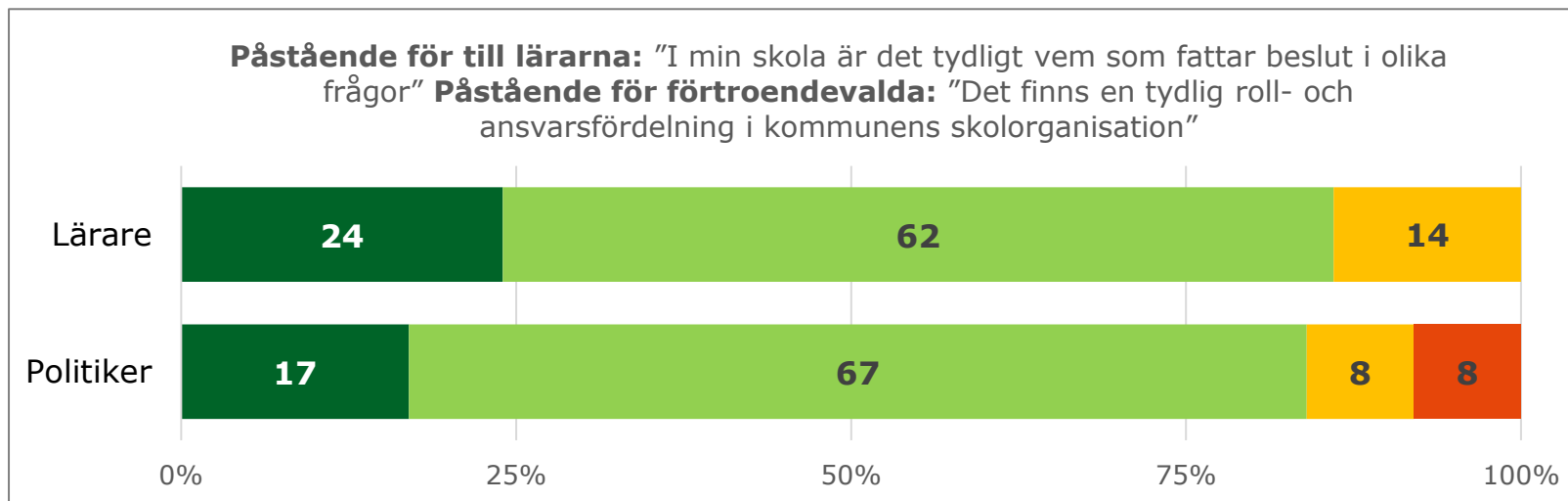
Förbättringsområden

- Ansvar och mandat fördelat på olika nivåer i organisationen med hänsyn till effektivitet.
- Systematiskt uppmärksamma goda resultat samt avvikelserapportering och system för att hantera negativa avvikelser.
- Fokusera på elevernas resultat

Personalomsättningen i ett stort SKR-projekt

A. God ledning

Hur får eleverna vara med i beslutsprocesserna? Frågar vi dem innan besluten kommer?

Förvaltning

Mycket av detta fungerar jättebra i Ånge, vi är en liten kommun, många känner varandra.

Förvaltning

Det går ändå åt rätt håll. Svårt med underlag som inte är komplett eller som går att tolka.

Politiker

Det mesta fungerar väldigt bra. Från FL finns det ett genuint intresse av att förbättra skolan och ta hand om sin personal.

Fack

Skolledare

Bättre nu än tidigare. Finns en tröghet i politiken och så skall det vara.

B. Valfungerande kvalitetsarbete

- Uppföljning av måluppfyllelse
- Användning av resultatdata
- Skola på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

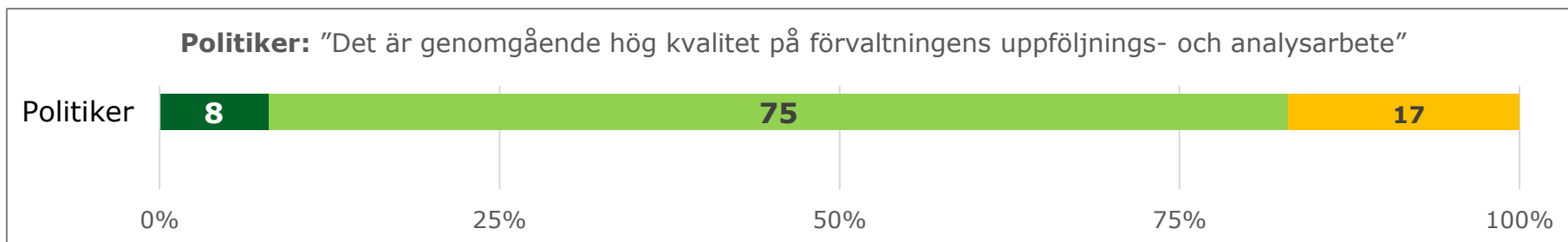
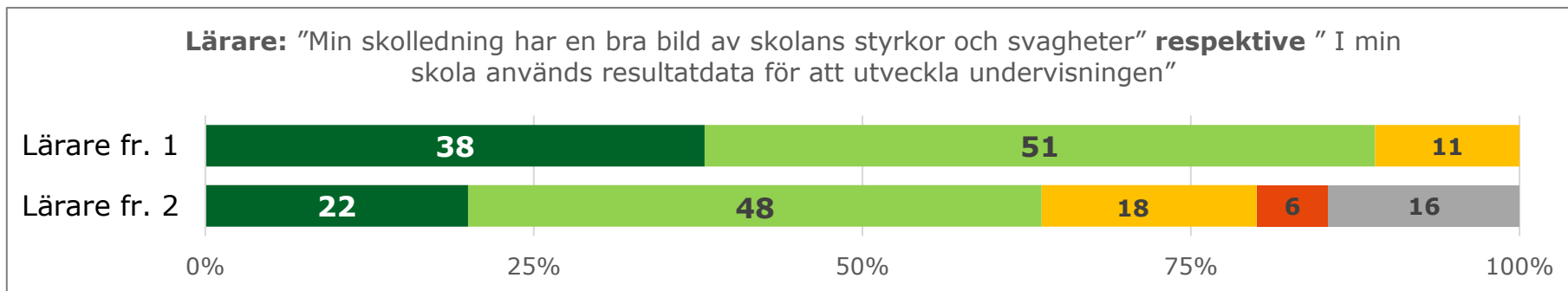
Styrkor

- Finns beslutad, väl dokumenterad och känd modell för det systematiska kvalitetsarbetet.
- Måluppfyllelsen följs regelbundet och diskuteras vid särskilda resultatdialoger inom och mellan beslutsnivåer.
- Skolans vetenskapliga grund ses som viktig och det finns etablerade samarbeten, men...

Förbättringsområden

- ... arbetet med forskning och beprövad erfarenhet sker inte systematiskt
- Det saknas en struktur för att sprida god praktik – undantaget är delar av förstelärarnas arbete häri (se även område D)
- **Användningen och analysen av resultatdata är otillräcklig**

B. Välfungerande kvalitetsarbete

Mycket information men det saknas åtgärder efter de ofta alarmerande rapporterna. Rektorerna ropar på hjälp men får lite.

Politiker

Måste lära sig hur man analyserar. Vi gör försök idag för att utveckla detta.

Förvaltning

Vi har ingen brist på data. Väldigt mycket data, frågan är hur vi använder den?

Förvaltning

Resultatdata? Där har vi ett utvecklingsområde.

Skolledare

Lärare

Förr togs forskningen tillvara mer än vad den gör idag, då var det mer arbete kring forskning, särskilt i förstelärarnätverken.

C. Fungerande relationer

- Gemensamt värdegrundsarbete
- Hög tillit

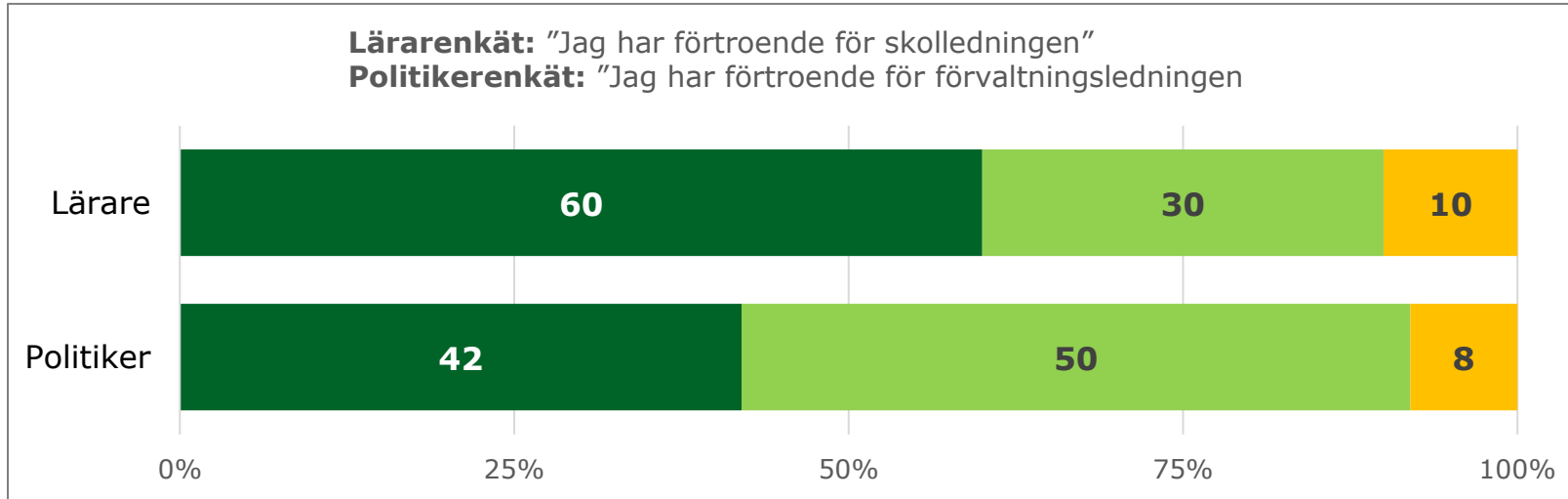
Styrkor

- Det finns en medvetenhet om värdegrundsarbets betydelse
- Systematiskt stöd ges vid yttre påtryckningar
- Det finns acceptans att misslyckas och misstag erkänns i allmänhet
- Det finns förtroende inom och mellan beslutsnivåer

Förbättringsområden

- Värdegrundsarbetet utvärderas inte systematiskt
- **Gemensamma regler följs inte**

C. Fungerande relationer

Utemiljöerna är ibland otrygga och skapar konflikter som tas med in i klassrummet och skäl mycket undervisningstid.

Fack

Vi skyller inte på någon utan försöker lära av våra misstag.

Politiker

Två skolor, två olika världar, den enda välkomnas och uppmuntras, inte kommit lika långt på den andra.

Skolledare

Vi gapar över för mycket, därför lyckas vi inte riktigt. Inte fokus på ett fåtal saker, inte ha 14 punkter på ordningsregler.

Förvaltning

Vi har gemensamma regler, men vi känner oss ensamma.

Lärare

D. Rätt använd lärarkompetens

- Fungerande kompetensförsörjning
- Effektiv tidsanvändning
- Belöningsystem och karriärvägar
- Kompetensutveckling och kollegialt lärande

Styrkor

- Tydliga rutiner och strukturerad rekryteringsprocess
- Belöningsystem och karriärvägar synes fungerande
- Personal med utvecklingsansvar testar nya arbetssätt och metoder respektive hyfsad spridning av god praktik i organisationen (se även område B)

Förbättringsområden

- **Kompetensutveckling för verksamhetens behov**
- Identifiera nya ledare, introduktion av ny personal/nya ledare
- **Strategisk användning av lärarkompetensen**
- Lärarnas betydelse lyfts inte fram
- Svag sambedömning och fokus på kollegialt lärande

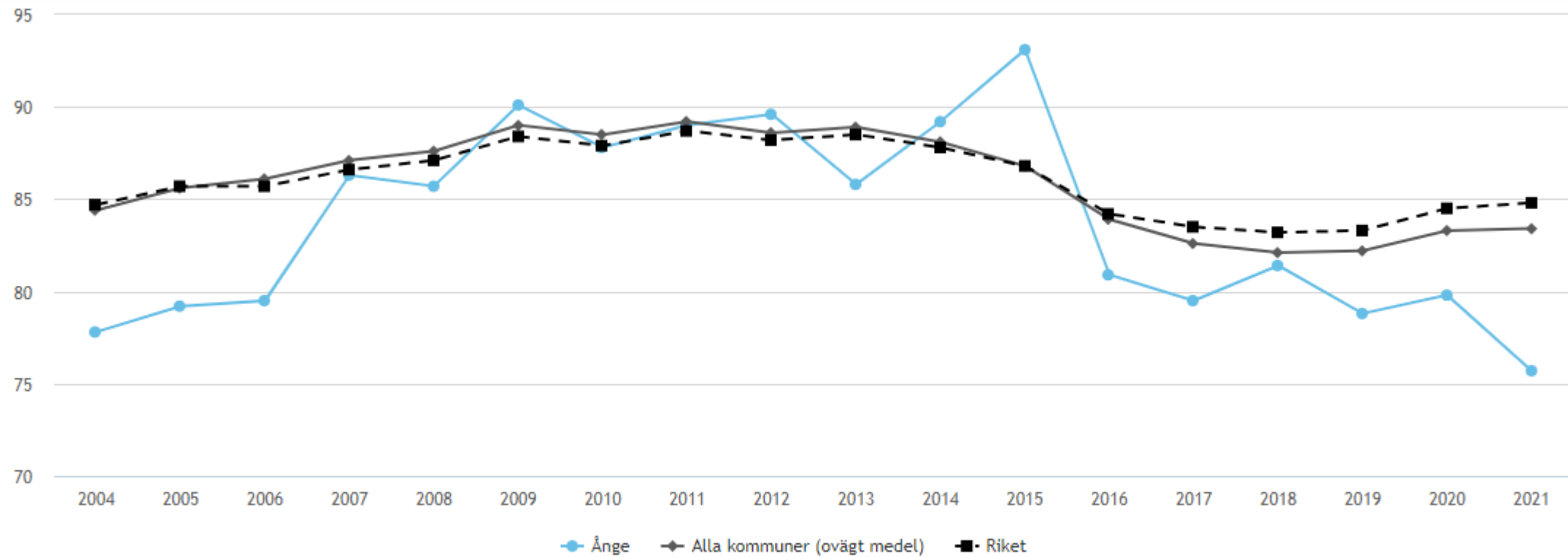
Personalomsättning i jämförelse

Tidsperiod	Ånge	Länet*	Riket
2011 – 2016	50%	42%	46%
2016 – 2021	42%	43%	46%

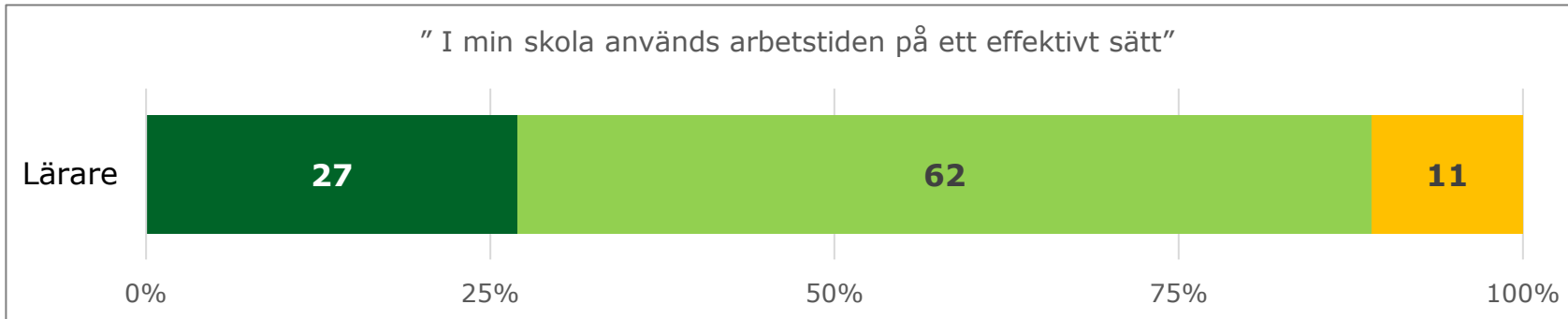
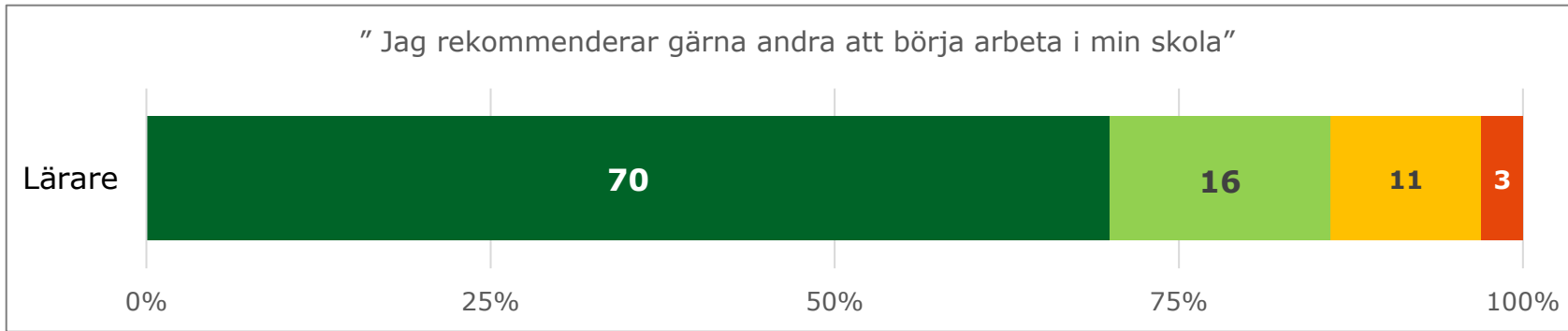
Källa: Personalstatistik SKR. Siffrorna avser grundskolan inklusive obligatorisk särskola.

* Exklusive Ånge.

Lärare med pedagogisk högskoleexamen 2004–2021

D. Rätt använd lärarkompetens

Många söker sig likväl till Ånge kommun eftersom det är bra att jobba här. Många hör av sig och efterfrågar lediga tjänster.

Fack

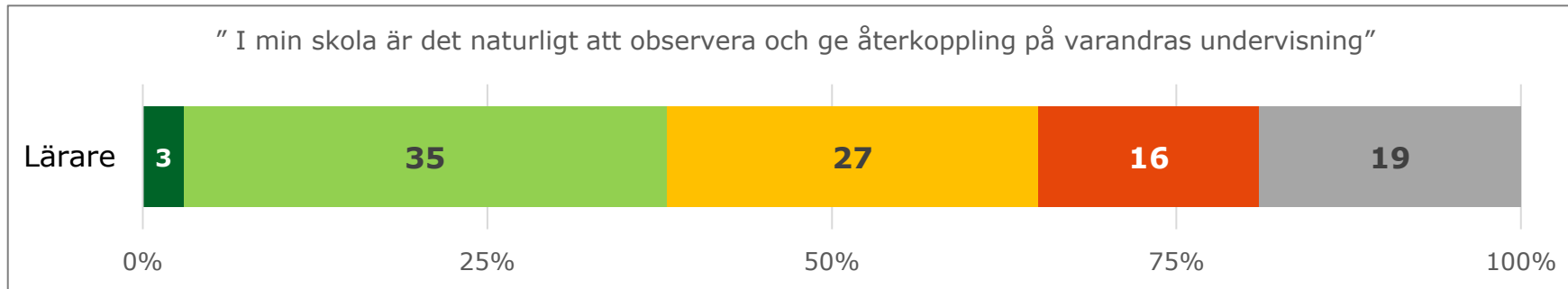
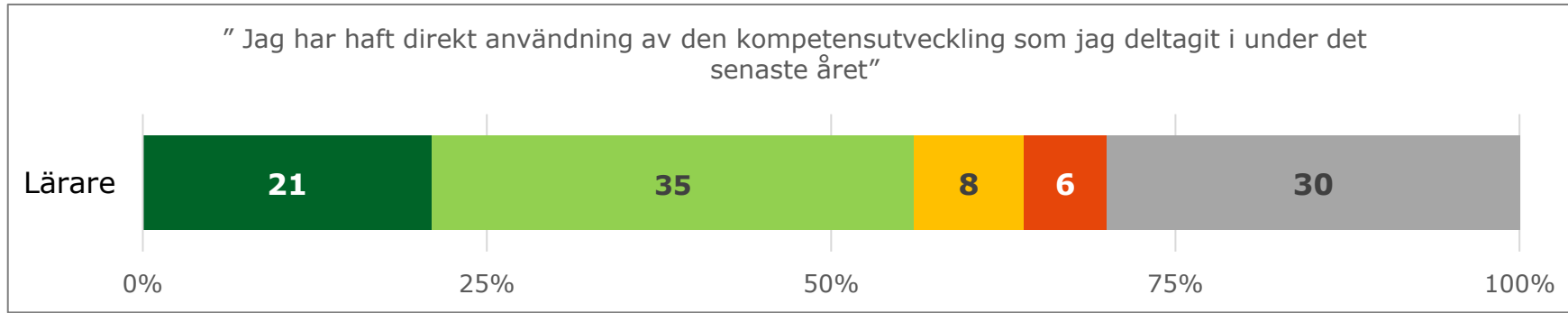
Rutinerna för introduktion fungerar inte så bra, man får ungefär "en nyckel i handen".

Lärare

Finns en stor bit som kan plockas bort; busstidsväntan! Är inte effektivt att använda lärartid till detta.

Lärare

D. Rätt använd lärarkompetens

Vi skulle kunna bli bättre på att styra kompetens, men det sker utifrån att vi kan rikta detta, men vi vill inte köra över lärare för att uppnå högre likvärdighet.

Förvaltning

Vi använder inte politiken för att flytta på lärare.

Politiker

Lärare

Nej, det finns inte en tydlig koppling mellan individens kompetensutveckling och verksamhetens behov.

E. Höga förväntningar

- Högpresterande kultur
- Skolnärvaro

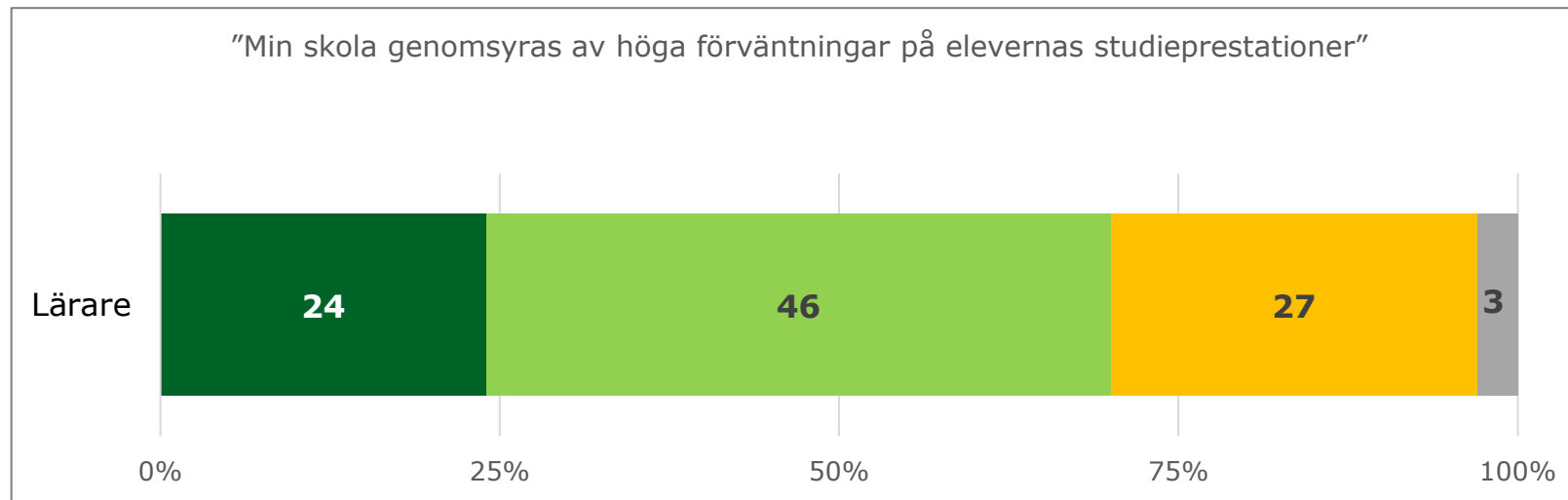
Styrkor

- Tydligt ledarskap på alla nivåer som markerar betydelsen av arbetet med ökad skolnärvaro
- Rutinerna för skolnärvaro är väl förankrade

Förbättringsområden

- **Organisationen genomsyras inte av höga förväntningar**
- **Det saknas medvetenhet av att påtala betydelsen av höga förväntningar och dess innebörd**
- **Arbetet med höga förväntningar följs inte upp eller utvärderas**
- Skola och utbildning värderas inte högt i kommunen

E. Höga förväntningar

Vi har en kommungemensam plan för att öka skolnärvaron. Mycket arbete med den frågan.

Skolledare

Många föräldrar har jättehöga förväntningar på skolan. Lägre på sina egna barn.

Politiker

Det skulle se konstigt ut om vi inte hade samma förväntningar på alla.

Skolledare

Nej, inte alltid.

Flera

F. Rätt stöd i rätt tid

- Tidig upptäckt
- Anpassat stöd
- Elevhälsans sammansättning och arbete

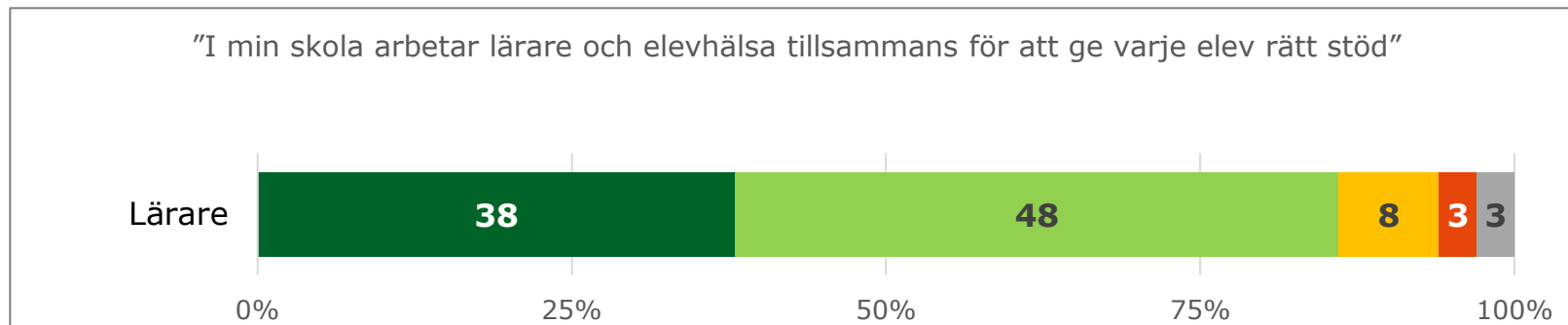
Styrkor

- Inkludering och fungerande system för att identifiera särskilda stödbehov
- Tydliga strukturer och uppdragsbeskrivningar för barn- och elevhälsan

Förbättringsområden

- **Det tidiga stödet är försenat respektive uppföljning och utvärdering**
- Otillräckligt stöd till särskilt begåvade elever
- En icke fungerande skolinfrastruktur för särskilt stöd

F. Rätt stöd i rätt tid

Tror att det är en utmaning vi har framöver. Fokus på att lyfta elever som är på gränsen att klara sig, inte de andra.

Förvaltningen, om särskilt begåvade elevernas skolgång

Gott samarbete med ungdomsgårdarna. Den samverkan som inte fungerar är med BUP, habilitering och så vidare.

Skolledare

Överlämningskonferenser svåra. Mottagande skola vet inte alltid vilka pedagoger som skall ta över.

Det finns rutiner, exempel och mallar. Men det spelar ingen roll om man inte vet vad de andra gör.

Lärare

G. Gemensam målbild

- Samsyn om mål
- Prioritering av mål

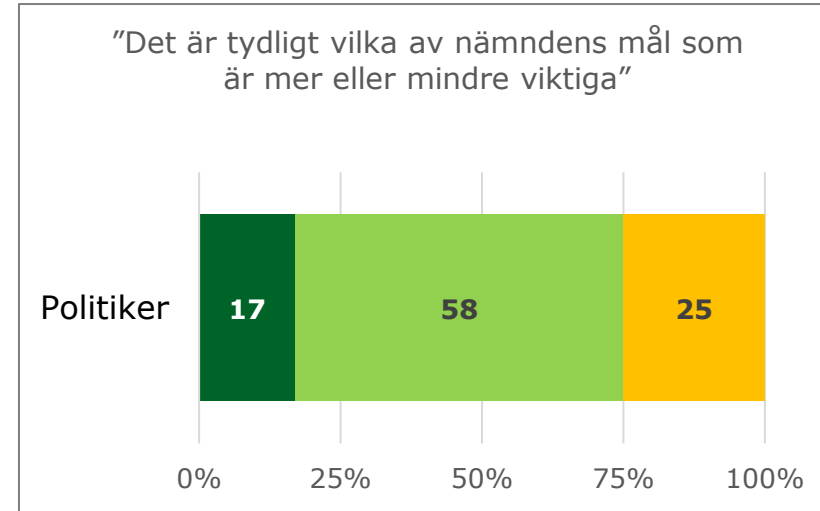
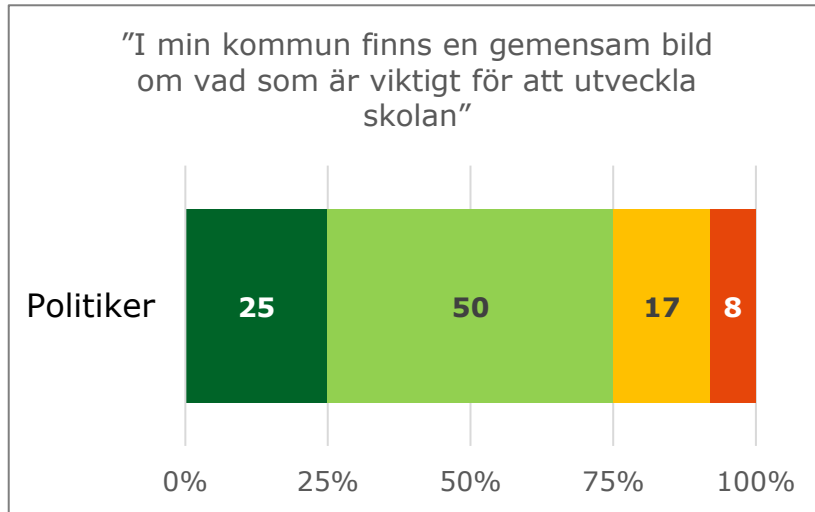
Styrkor

- Beslutsnivåerna i organisationen är medvetna om de mål och prioriteringar som formuleras och målen har kommunicerats
- Samverkan mellan arbetsgivaren och facken anser parterna fungera på det hela taget bra

Förbättringsområden

- Oklar målprioritering och bristande fokus
- Det saknas en gemensam bild av vad som är viktigast för skolverksamheten i kommunen
- Gemensamma verksamhetsanalyser genomförs inte

G. Gemensam målbild

Oviktiga mål ska tas bort om de finns.

Politiker

Lokalt är det väldigt bra.

Skolledare, om samverkan mellan arbetsgivare och fack.

God känsla för att arbeta med samverkan och gemensamma mål.

Fack och förvaltning

Ja, samsyn om att höja resultaten.

Flera grupper

Utbildningsfrågorna är viktiga i Ånge kommun. Det finns andra frågor som etablering och inflyttning, fast utbildning är där uppe.

Förvaltning

H. Effektiv resursanvändning

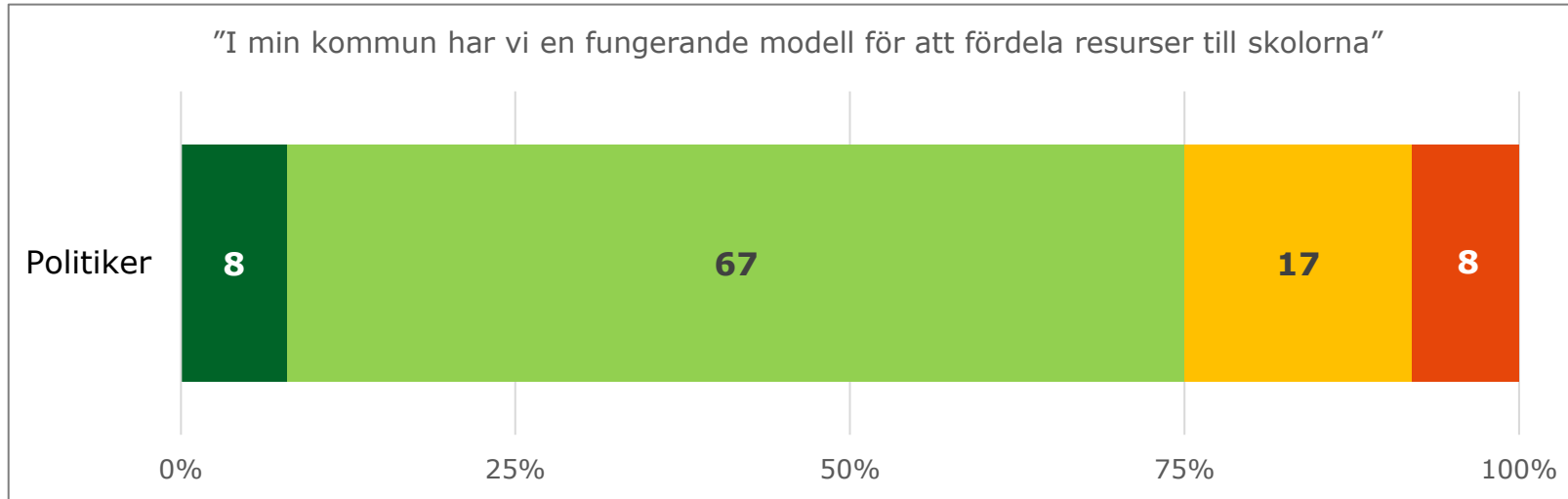
- Fördelning av resurser
- Kostnadseffektivitet

Styrkor

- Budgeten är satt och delvis känd – resursfördelningsmodellen enkel och tydlig
- Medvetenhet om ekonomiska utmaningar och möjligheter för att kunna vara kostnadseffektiv

Förbättringsområden

- Ett vikande elevunderlag de senaste decennierna förbigås med total tystnad
- Faktorer utanför skolan påverkar dess förmåga

Vi har inte sett något konkret underlag på att hänsyn tas till behov och förutsättningar.

Politiker

Skolorna med störst behov ska få mest pengar.

Politiker

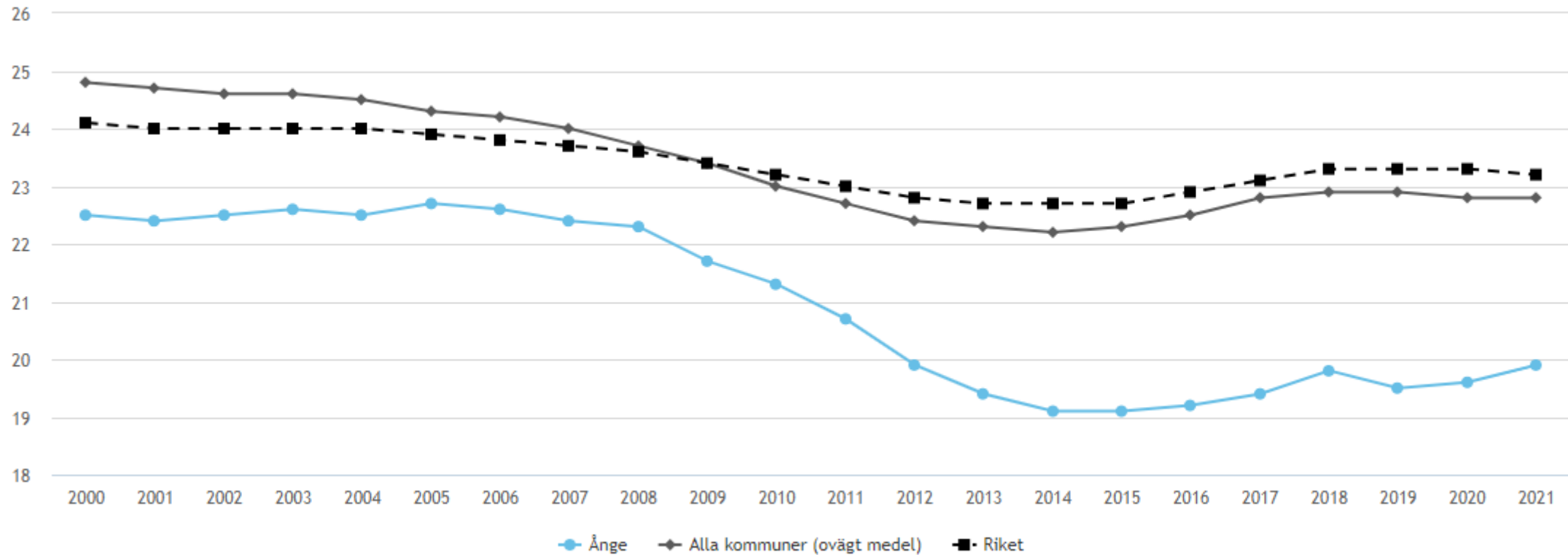
Vi hade förslag för åtgärder för budget i ram, men KS var snabb med att stötta.

Förvaltningen

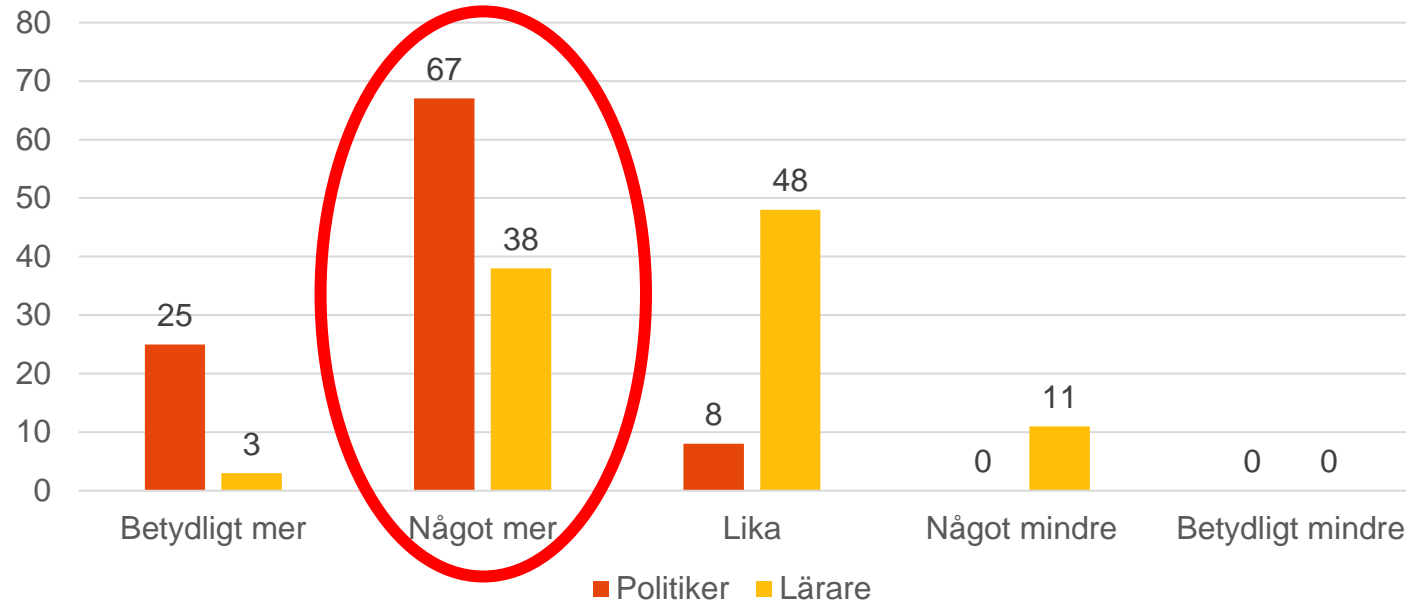
Vi har gemensamt ansvar att få budget i balans.

Skolledare

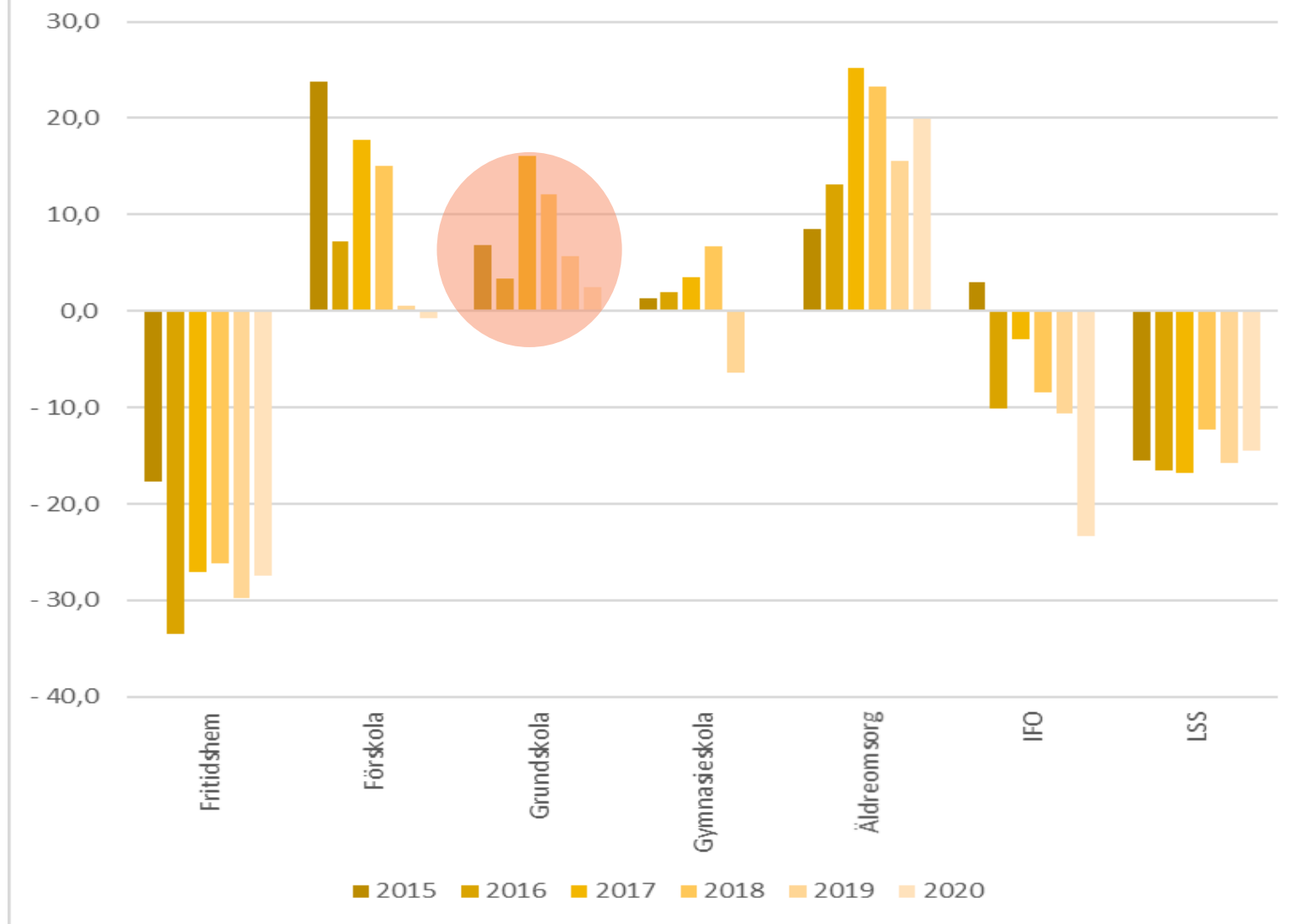
Befolkningsutveckling 0–19 år

”Hur mycket pengar tror du att kommunen satsar på grundskolan jämfört med riket?”

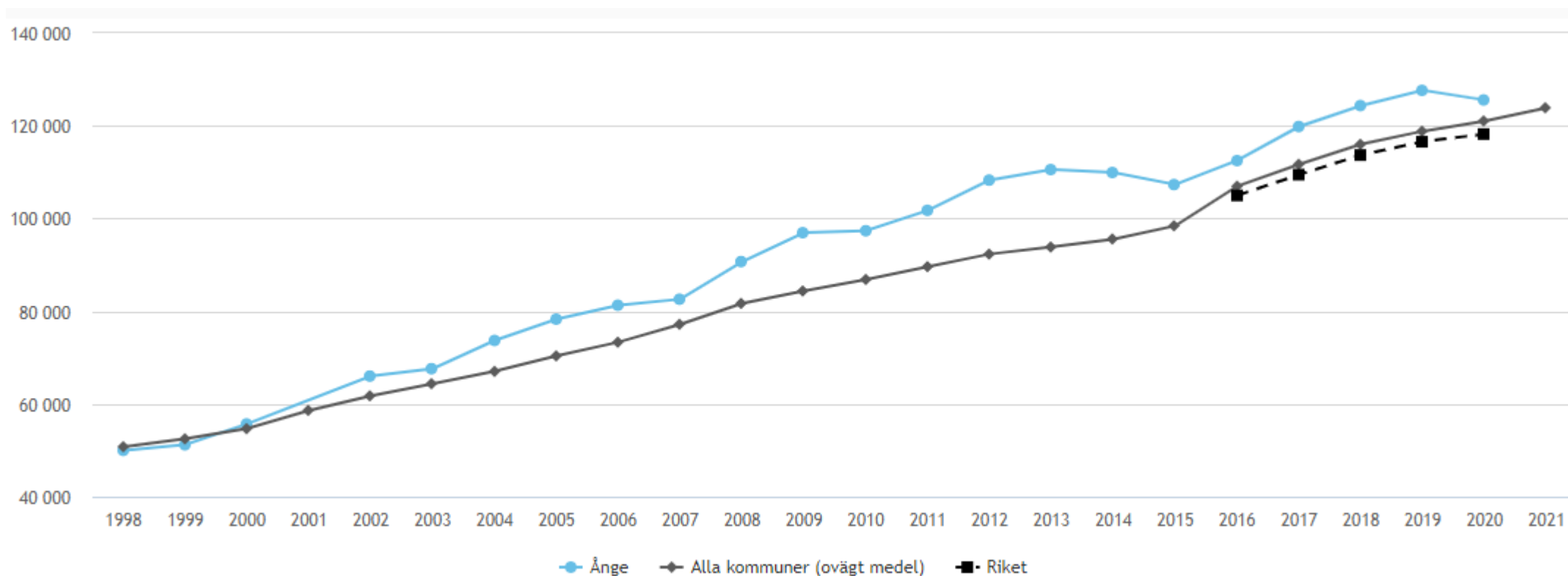
AVVIKELSE NETTO- OCH REFERENSKOSTNAD, 2020, %

Avvikelse nettokostnad och referenskostnad

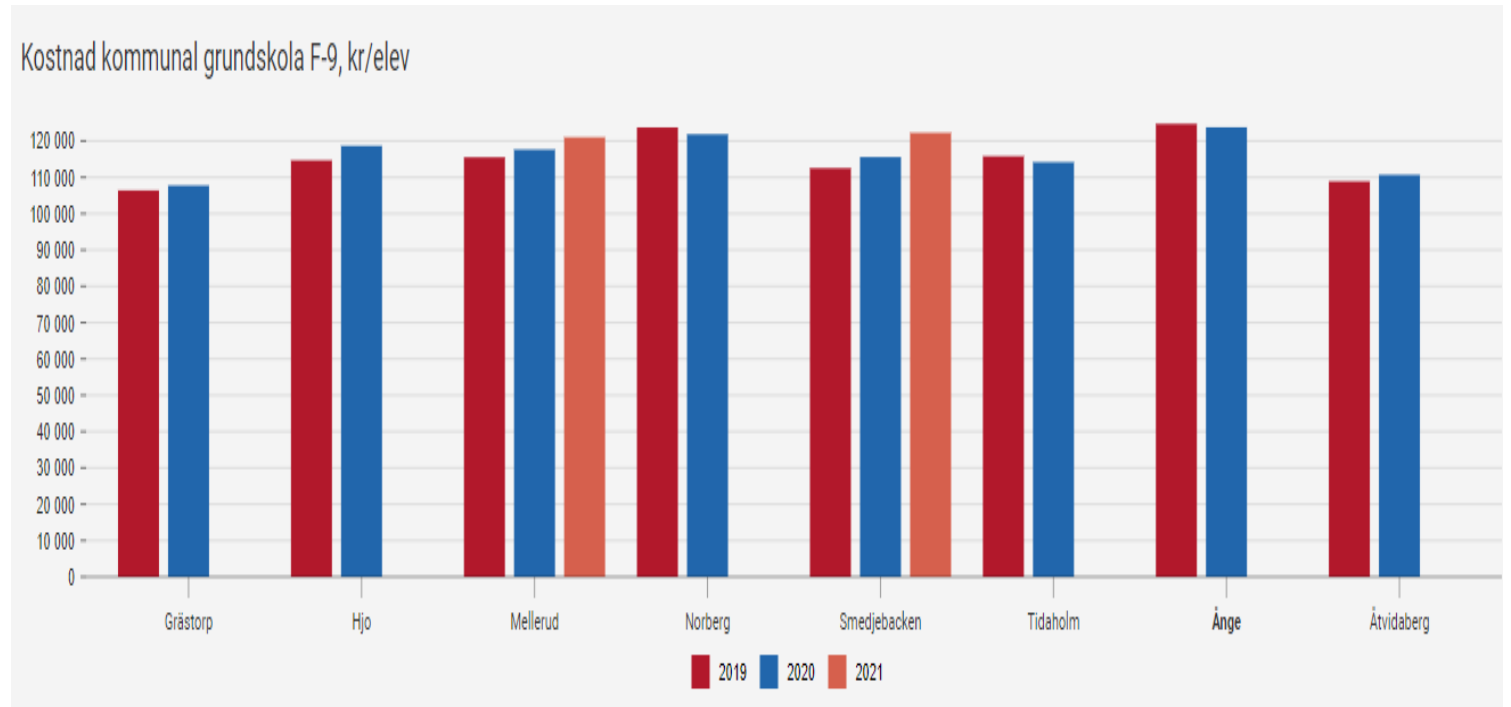
AVVIKELSE NETTOKOSTNAD	FRH	FSK	GRSK	GYM	ÄO	IFO	LSS	TOTALT
Nettokostnad, kr per inv	796	5 340	11 579	5 303	21 432	3 123	4 694	52 267
Referenskostnad, kr per inv	1 097	5 381	11 301	5 295	17 862	4 073	5 490	50 498
Skillnad, kr/inv	-301	-41	278	8	3 570	-950	-796	1 769
Skillnad, mnkr	-2,8	-0,4	2,6	0,1	32,9	-8,8	-7,3	16,3
Avvikelse procent	-27%	-1%	2%	0%	20%	-23%	-14%	4%

Kostnad för kommunal grundskola 1998–2021

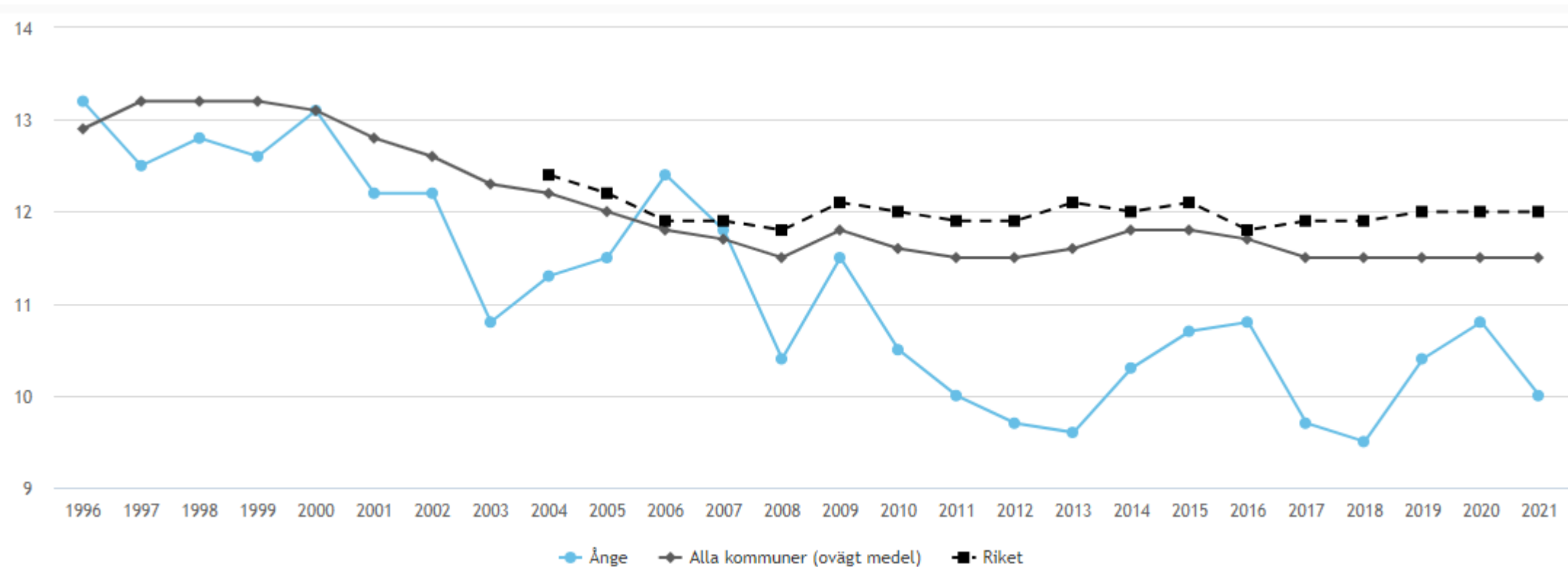

Kostnader i jämförbara kommuner

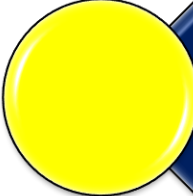
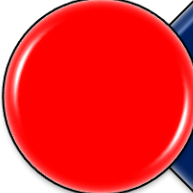
Kommun	2020
Ånge	123 800
Norberg	121 800
Hjo	118 700
Mellerud	117 600
Smedjebacken	115 600
Tidaholm	114 200
Åtvidaberg	110 700
Grästorp	107 700

Elever per lärare 1996–2021

Sammanfattande slutsatser

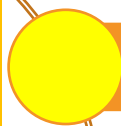
- I huvudsak välfungerande
- Kräver inga omedelbara åtgärder
- Angeläget att åtgärda

A. God ledning	A1. Tydliga beslutsprocesser
	A2. Fungerande ledningsstöd
	A3. Tydlig roll- och ansvarsfördelning
B. Välfungerande kvalitetsarbete	B1. Uppföljning av måluppfyllelse
	B2. Analys och användning av resultatdata
	B3. Skola på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet
C. Fungerande relationer	C1. Gemensamt värdegrundsarbete
	C2. Hög tillit
D. Rätt använd lärarkompetens	D1. Fungerande kompetensförsörjning
	D2. Effektiv tidsanvändning
	D3. Belöningssystem och karriärvägar
	D4. Kompetensutveckling och kollegialt lärande
E. Höga förväntningar	E1. Högpresterande kultur
	E2. Skolnärvaro
F. Rätt stöd i rätt tid	F1. Tidig upptäckt
	F2. Anpassat stöd
	F3. Elevhälsans arbete och sammansättning
G. Gemensam målbild	G1. Samsyn om mål
	G2. Prioritering av mål
H. Effektiv resursanvändning	H1. Fördelning av resurser
	H2. Kostnadseffektivitet

SKR:s rekommendationer

SKR rekommenderar att ett utvecklingsarbete initieras eftermiddagen den 2 juni (workshop) inom dessa områden:

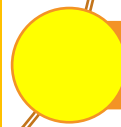
- *Gemensamt värdegrundsarbete (C1) tillsammans med Analys och användning av resultatdata (B2)*
- *Högpresterande kultur (E1) tillsammans med Analys och användning av resultatdata (B2)*
- *Anpassat stöd (F2)*

Uppföljning av måluppfyllelse

Användning av resultatdata

Skola på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Styrkor

- Finns beslutad, väl dokumenterad och känd modell för det systematiska kvalitetsarbetet.
- Måluppfyllelsen följs regelbundet och diskuteras vid särskilda resultatdialoger inom och mellan beslutsnivåer.
- Skolans vetenskapliga grund ses som viktig och det finns etablerade samarbeten

Förbättringsområden

- Arbetet med forskning och beprövad erfarenhet sker inte systematiskt
- Det saknas en struktur för att sprida god praktik
- **Användningen och analysen av resultatdata är otillräcklig**

Gemensamt värdegrundsarbete

Hög tillit

Styrkor

- Det finns en medvetenhet om värdegrundsarbets betydelse
- Systematiskt stöd ges vid yttre påtryckningar
- Det finns acceptans att misslyckas och misstag erkänns i allmänhet
- Det finns förtroende inom och mellan beslutsnivåer

Förbättringsområden

- Värdegrundsarbetet utvärderas inte systematiskt
- **Gemensamma regler följs inte**

 Högpresterande kultur

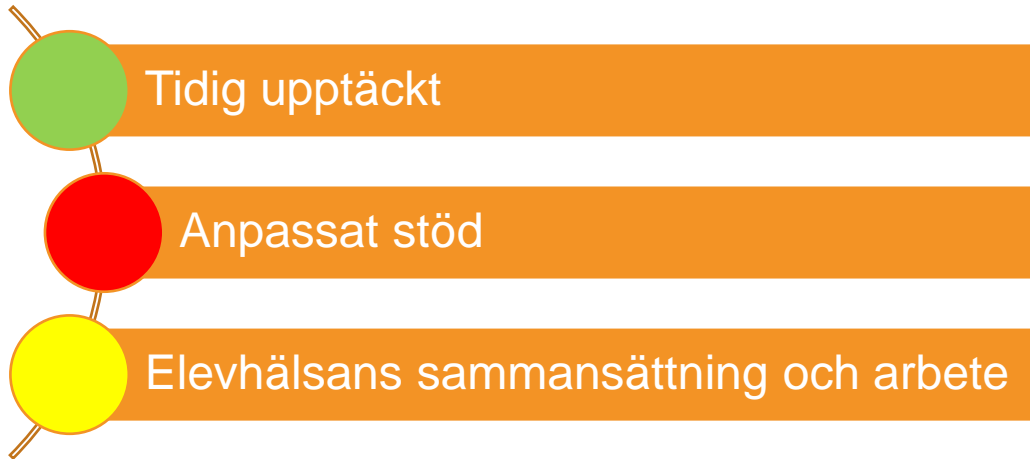
 Skolnärvaro

Styrkor

- Tydligt ledarskap på alla nivåer som markerar betydelsen av arbetet med ökad skolnärvaro
- Rutinerna för skolnärvaro är väl förankrade

Förbättringsområden

- **Organisationen genomsyras inte av höga förväntningar**
- **Det saknas medvetenhet av att påtala betydelsen av höga förväntningar och dess innebörd**
- **Arbetet med höga förväntningar följs inte upp eller utvärderas**
- Skola och utbildning värderas inte högt i kommunen

Styrkor

- Inkludering och fungerande system för att identifiera särskilda stödbehov
- Tydliga strukturer och uppdragsbeskrivningar för barn- och elevhälsan

Förbättringsområden

- **Det tidiga stödet är försenat respektive uppföljning och utvärdering**
- Otillräckligt stöd till särskilt begåvade elever
- En icke fungerande skolinfrastruktur för särskilt stöd

- Fungerande kompetensförsörjning
- Effektiv tidsanvändning
- Belöningsystem och karriärvägar
- Kompetensutveckling och kollegialt lärande

Ej workshop

Styrkor

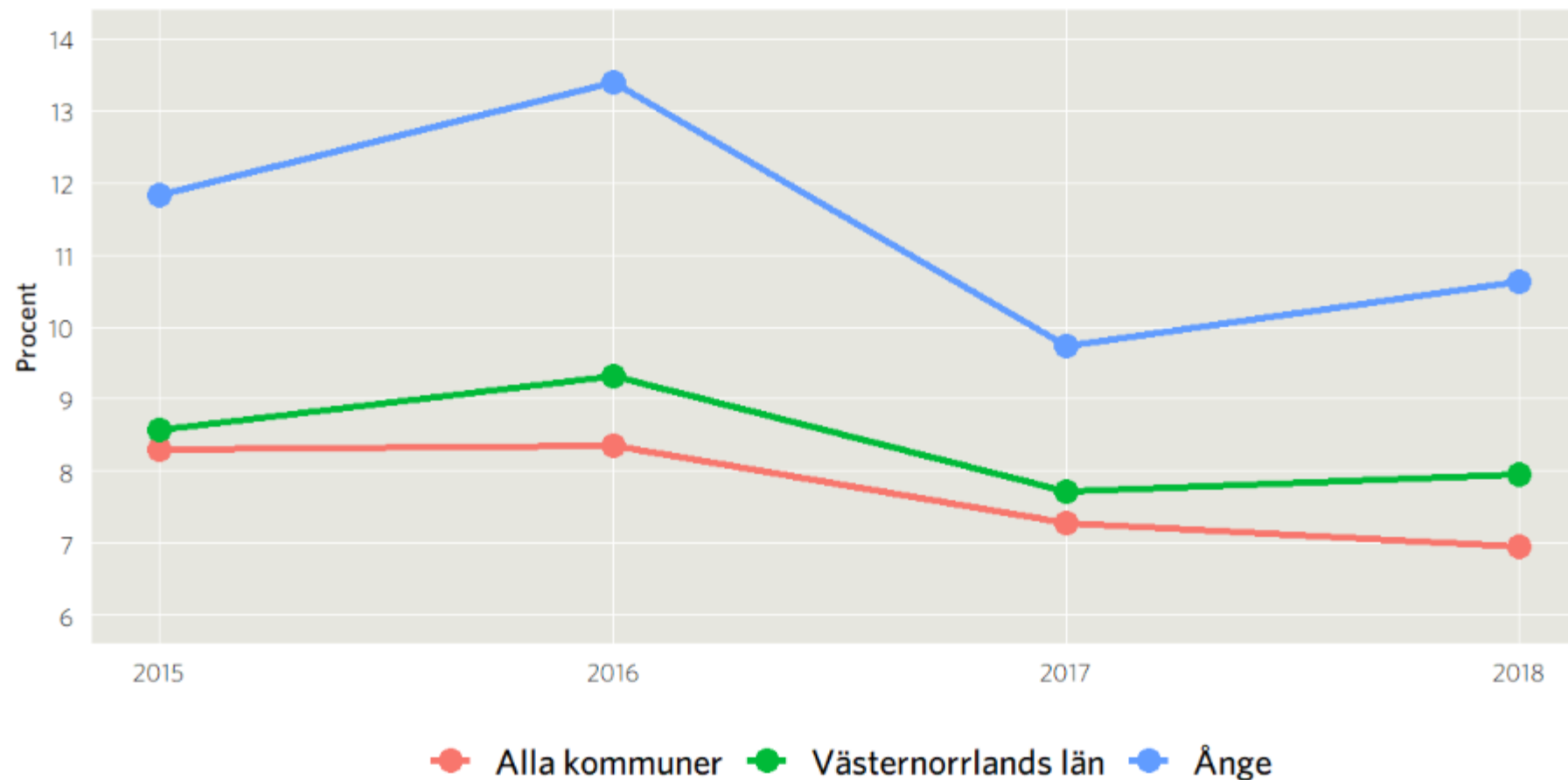
- Tydliga rutiner och strukturerad rekryteringsprocess
- Belöningsystem och karriärvägar synes fungerande
- Personal med utvecklingsansvar testar nya arbetssätt och metoder respektive hyfsad spridning av god praktik i organisationen (se även område B)

Förbättringsområden

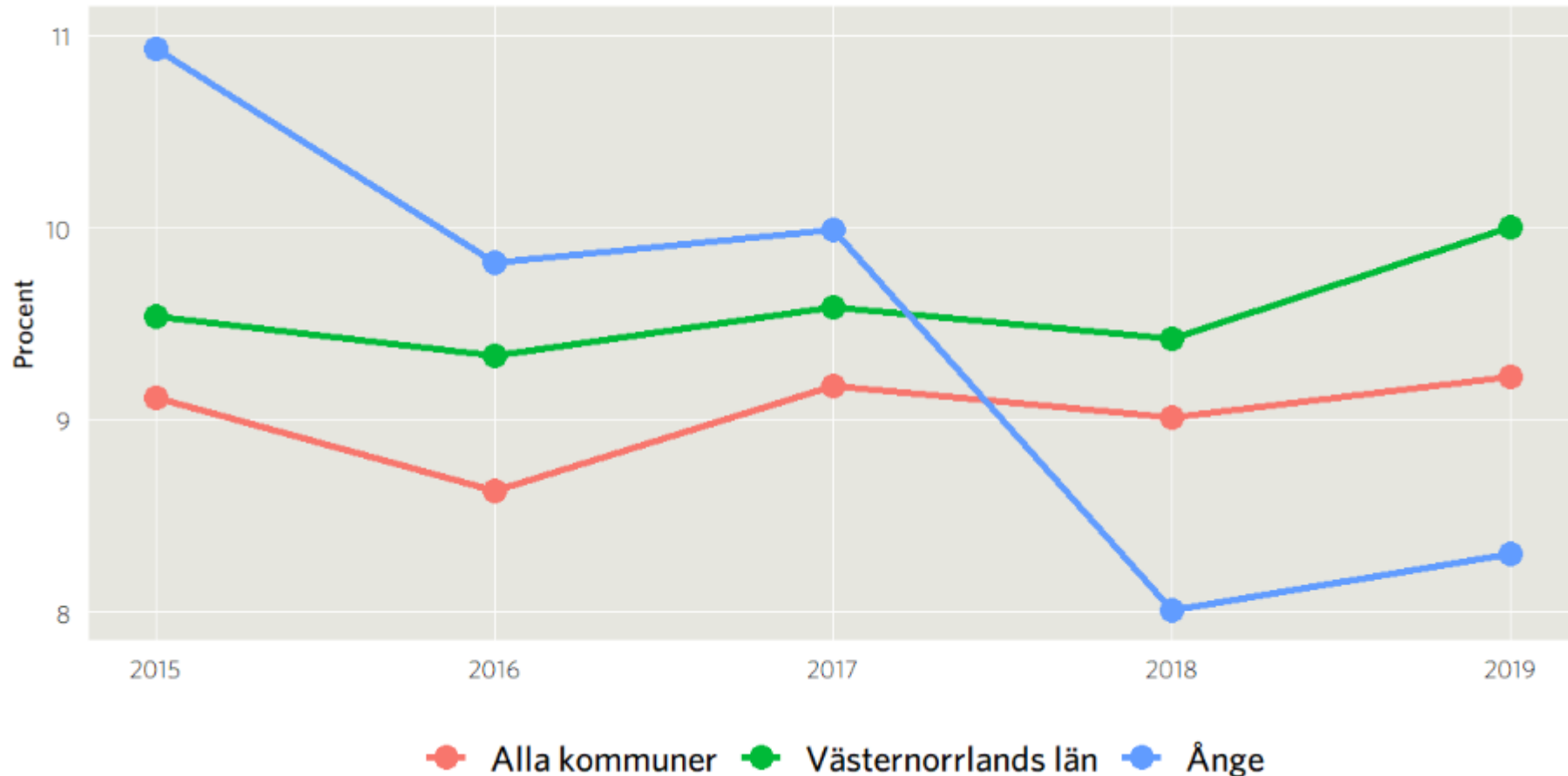
- **Kompetensutveckling för verksamhetens behov**
- Identifiera nya ledare, introduktion av ny personal/nya ledare
- **Strategisk användning av lärarkompetensen**
- Lärarnas betydelse lyfts inte fram
- Svag sambedömning och fokus på kollegialt lärande

Bilagor.

Invånare 16–24 år som varken arbetar eller studerar (%)

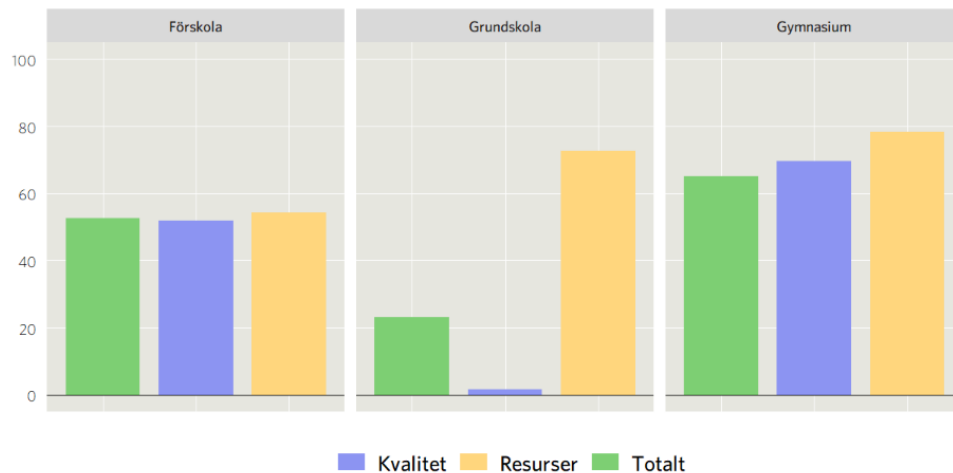

Invånare 0–19 år i ekonomiskt utsatta hushåll (%)

Relativ effektivitet, utbildning

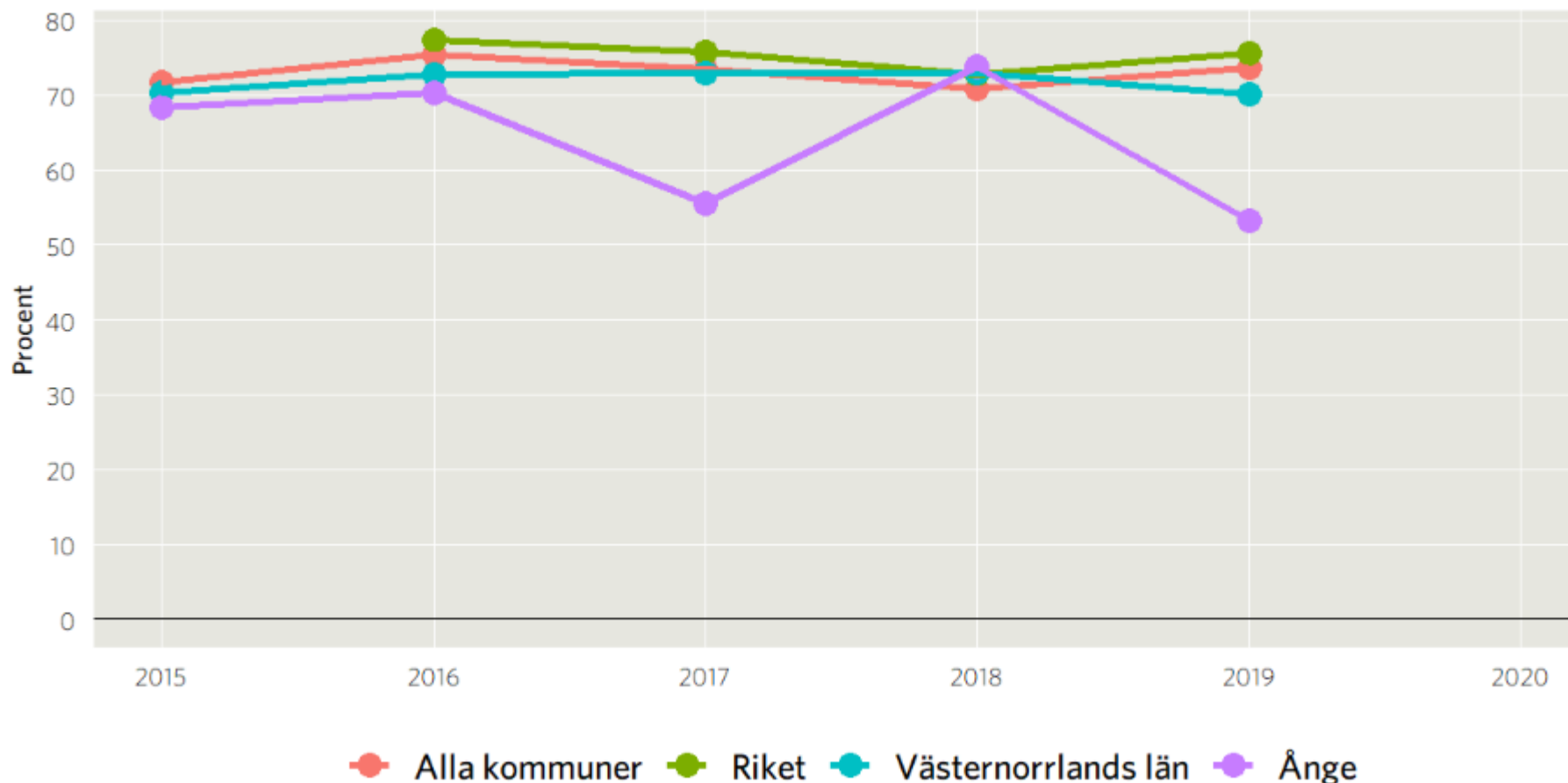
Grundskolan minst effektiv

Nyckeltal, grundskola

Verksamhet	Nyckeltal	Resultat	Rank
Grundskola	Elevenkårsindex kommunal grundskola åk 9	22.3	256/291
Grundskola	Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor, procentenheter	-12.4	282/291
Grundskola	Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor, procentenheter	-3.7	261/291
Grundskola	Elever i åk 9. genomsnittligt meritvärde avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor, meritvärdespoäng	-17.1	266/291
Grundskola	Strukturjusterad kostnad per elev i kommunal grundskola F-9	96853	92/291

Elever i årskurs 3 som klarar alla delprov i ämnet svenska (%)

Löneläge, förstelärare, närliggande kommuner 2019

Härnösand	42 516
Hudiksvall	42 333
Örsköldsvik	42 218
Ragunda	41 823
Sollefteå	41 707
Berg	41 609
Timrå	41 459
Bräcke	41 148
Härjedalen	40 821
Sundsvall	40 682
Östersund	40 509
Ånge	40 427
Nordanstig	40 190
Kramfors	40 143
Ljusdal	39 260

Elever per skolenhet – Ånge i jämförelse

	Elever per skola
Ånge kommun, samtliga grundskolor (skolnivå)	131
Västernorrlands kommuner * (kommunnivå, alla skolor)	151
Liknande kommuner skolresultat ** (kommunnivå, alla skolor)	203
Riket (alla huvudmän, alla skolor, skolnivå)	229

*) Exklusive Ånge.

**) Exklusive Ånge. Avser Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen avvikelse från modellberäknat värde lägeskommun. Kommunerna är Uddevalla, Eksjö, Vännäs, Höör, Osby, Åre, Hallsberg.

Mest jämförbara kommuner

Nr	FRITIDSHEM	GRUNDSKOLA
1	Valdemarsvik	Åtvidaberg
2	Hagfors	Tidaholm
3	Härjedalen	Norberg
4	Storfors	Hjo
5	Rättvik	Mellerud
6	Övertorneå	Smedjebacken
7	Torsby	Grästorp

30 % Befolkning

70 % Referenskostnad fritidshem respektive grundskola inkl. förskoleklass, kr/inv.